

SLOVENSKI GLAS

(LA VOZ ESLOVENA)

PERIODICO QUINCENAL DE LA COLECTIVIDAD ESLOVENA (YUGOSLAVA) PARA TODA SUD AMERICA. ORGANO DEL CONSEJO ESLOVENO QUE REPRESENTA TODAS LAS SOCIEDADES ESLOVENAS

REGISTRO NACIONAL
INTELECTUAL
DE LA PROPIEDAD
No. 225027

CORREO
ARGENTINO
CENTRAL B

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 3159

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 1551

LETO (ANO) II.

BUENOS AIRES, 5 DE NOVIEMBRE (NOVEMBER) DE 1947

Núm. (štev.) 28

LA MUJER EN EL PLAN QUINQUENAL DE LA R. F. P. DE YUGOSLAVIA

Asegurar en la medida más amplia la participación de la mujer en la economía"; así reza el artículo 14 de la Ley referente al Plan Quinquenal que está en pleno desarrollo en la República Federativa de Yugoslavia en el que no solamente el obrero especializado tendrá trabajo sino también todo hombre o mujer no especializados pudiendo durante el transcurso del mismo llegar a serlo. Este plan quinquenal es de capital importancia no solamente para los hombres sino también para las mujeres, ciudadanas de la R. F. P. de Yugoslavia. Su realización — renovación de la industria, progreso de la agricultura, elevación del nivel cultural, etc. — traerá a nuestra patria la independencia económica liberando completamente de los explotadores e imperialistas extranjeros a las riquezas naturales, todo lo cual acrecentará enormemente su poder defensivo. El plan no podrá ser cumplido en otra forma ni por otros medios a no ser mediante la participación de todas las fuerzas vivas de Yugoslavia en las que se hallan comprendidas también las mujeres agrupadas en el Frente Antifascista Febrero de Yugoslavia. Esto traerá infaliblemente la completa abolición de la explotación del hombre por el hombre y creará también una base material y estable de la definitiva liberación de la mujer yugoslava que fué tan descuidada en el sistema social y antipopular de la vieja Yugoslavia. La obrera trabajará más fácilmente, después de la renovación de algunas ramas de la industria, sobre máquinas modernas, con una mejor protección sanitaria, en las condiciones de nuevos métodos técnicos, condiciones que han sido previstas por el plan. Ella podrá trabajar mejor cuando su chico se encuentre cuidado en los asilos o en las piezas de amamantamiento u otras instituciones anexas a las fábricas y de esa forma la producción de la mujer será más grande y mejor. La superación de la producción del trabajo significa, en un régimen como el de Yugoslavia, el aumento del salario y la rebaja del precio de los productos de consumición y no el enriquecimiento de los industriales como sucede en todos aquellos países donde el régimen social se apoya en bases capitalistas. ... La introducción de la mecánica y de la química en la agricultura constituirá un gran alivio en la vida y actividad de la campesina. Ello reemplazará el trabajo lento y pesado del arado tirado por bueyes, que a menudo debía realizar la mujer en Yugoslavia, por el trabajo pronto y fácil del tractor. El apoyo especial que el Estado presta a las cooperativas del trabajo agrícola — sin las cuales no es posible una completa liberación de la mujer — contribuirá a asegurar un progreso económico y material más grande y en consecuencia un mayor desarrollo de la cultura de la mujer campesina ..

La superación de la producción de la energía eléctrica en una proporción de 438% con relación al año 1946, liberará a la mujer de una gran parte de trabajos domésticos que le son atribuidos permitiéndole cumplir las demás tareas más fácilmente. El plan prevé la inversión de grandiosas cantidades necesarias a la elevación del nivel de la ciencia y la instrucción de manera que en ese sentido se hallan abiertas grandes posibilidades a la mujer de las que anteriormente carecía casi por completo.

La certidumbre de la mujer, de que la realización del plan le aportará una nueva vida, una vida mejor y más sensata le impulsa a participar con entusiasmo en todas las acciones y empresas en favor de su cumplimiento, lo que constituye al mismo tiempo una garantía de que el plan quinquenal de la R. F. P. de Yugoslavia será no solamente cumplido sino también sobre pasado.

La realización, el cumplimiento del plan que nos ocupa formará las nuevas mujeres — mujeres libres, valientes, instruidas, las mujeres de un nuevo tipo... — y es ahí justamente donde reside su más grande significado.

"J. I. V."

ZMAGA PROTIFASISTIČNEGA TRŽAŠKEGA DELAVSTVA

Trstu proglašili splošno stavko, ki so enotnostjo izvojevali novo zmago. Po dogovoru z zavezniško vojaško upravo so enotni sindikati prekinili splošno stavko, potem ko je bil med enotnimi sindikati in vojaško upravo dosegzen sporazum, po katerem se člani tovarniškega odbora ladjedelnice Sv. Marka vrnejo na delo, aretirani tovariši pa spuste na začasno svobodo. Na podlagi tega sporazuma je mestni odbor enotnih sindikatov za Trst objavil prekinitev splošne stavke o polnoči dne 24. sept. Tržaški delavci so pokazali s to stavko njihovim sovražnikom, da so njihove organizacije nedotakljive in da hočejo mir v svoji majhni državi.

Polnomocni Poslanik FLRJ v Argentini General Major Francé Pirc, se vraca v Bs. Aires

Uradno poročajo iz Beograda, da Jugoslovanska Vlada ne predvideva in ne želi prekiniti diplomatske odnošaje z Argentino in General Major Francé Pirc, jugoslovanski polnomocni Minister se v najkrajšem času povrne v Buenos Aires.

Minister Pirc je odpotoval v Beograd, da obvesti natačno Vlado o dogodkih, kateri so se dogodili v Čile.

General Velebit je izjavil, da je jugoslovanski Minister v Argentini povrne v Buenos Aires takoj ko uredi zadevo glede aretacije dvojice jugoslovenskih diplomatov od strani argentinskih oblasti, kakor tudi glede dogodkov, ki so povzročili prekinjenje diplomatskih odnošajev s čilensko Republiko. Izjavil je nadalje, da Jugoslavija ni želela prekiniti diplomatske odnošaje z Čilejem, toda postopanje čilenskih oblasti je dovedlo, da je bilo prekinjenje neizbežno.

Dodal je, da Jugoslavija želi obdržati prijateljske zveze z vsemi južnoameriškimi republikami. Omenil je glede kopje pisma, ki se govori, da je bilo pisano od strani enega jugoslovenskega diplomata svoji soproggi in katero je bilo v časopisu objavljeno, kot dokaz, ki ga ima v rokah čilenska Vlada.

da napram jugoslovanskim predstavnikom, ter rekel, da se gre tu za najnajvadnejšo falsifikacijo.

Kakor smo čitali, je čilenska Vlada pred tednom uradno izjavila, da pisma poslana od strani Svetovalca Daliborja Jakaša svoji soproggi vsebujejo le nekak ključ glede delovanja, ker da D. Jakaš ni poročen ter nima nobene soproge.

Op. Ured.: Po uradnih poročilih lahko javljamo, da se General Major Francé Pirc povrne v Buenos Aires v sredo 12. t. m.

ODPOTOVAL JE SVETOVALEC POSLANIŠTA FLRJ. V BUENOS AIRESU.

Na poziv Vlade FLRJ. je odpotoval iz Buenos Airesa, dne 23. oktobra Svetovalec Poslaništa Dalibor Jakaš v spremstvu svoje soproga in male hčerke Krasne.

V pristanišču so Svetovalca Daliborja Jakaša in družino pozdravili predstavniki izseljeniških ustanov iz Buenos Airesa in okolice ter veliko število jugoslovenskih izseljencev.

PROTEST GORIŠKIH SLOVENCEV

Pisali smo že o krvavih dogodkih v Slovenskem Primorju, zlasti v Gorici, ki so se vrstili po odhodu zavezniškega vojaštva. Neofašistične banditske tolpe so nekaj dni razgrajale ter uničevali po Gorici, varnostni organi pa so stali mirno ob strani in se niso garnili. Škodo na slovenski lastnini lahko cenimo na preko 80 milijonov lir. Goštiničarji, trgovci, izobraženci, delavci in obrtniki so se morali umakniti na podeželje, de izognejo napadom nasilne držali, ki je načrtno ropala po slovenkih lokalih. Ti krvavi dogodki v

pade in poškodbe razni neodgovorni elementi. Toda gorisko slovensko ljudstvo je politično zrelo in je od vsega početka prepoznalo to hinavsko dvojnično politiko. To ljudstvo je preživelno črne dneve fašističnega terorja, farizejske zavezniške zasedbe. Preživel bo tudi zle nakane in namere sedanjega De Gasperijevega nasilnega in nazadnjakega režima.

ZA SLOVENCE NI KRUA

Predsednik italijanske vlade De Gasperi je poslal v Gorico posebnega poslanca Marazzo, ki je v črni letih 1942/43 obiskoval taborišče smrti na Rabu, kjer je pomrlo na tisoče Slovence in Hrvatov, in ki sedaj ni štel na hinavskimi, bizantinskimi besedami, kjer je sprejel v Gorici delegacijo goriških Slovencev.

Kakšna pa je v resnici nova italijanska politika, kažejo dogodki sami. Goriški neofašisti so ubrali novo taktilo, potem ko se jim ni posrečilo, da bi z nasiljem pregnali Slovence in protifašiste iz Gorice. Pričeli so na veliko mor oduščati Slovence iz služb ter jih na domescati z italijanskimi fašističnimi begunci iz Reke in drugod. Vse kaže, da gre za načrtno organizirane akcije za odstranitev Slovencev iz Gorice in okolice.

PRIMORSKE VESTI

Primorsko ljudstvo dobro pozna solkanskega župnika dr. Močnika. Solkanci so kmalu spoznali in spregledali njegove prave namene, ki so se skrivali za umetno ljubeznivostjo. Začel je zbirati okoli sebe stare ženice in mladino. Ko pa so pobirali podpise za Jugoslavijo, je bil solkanski župnik Močnik, med tistimi, ki ni maral dati svojega podpisa. Tukaj pred priključitvijo dela Slovenskega Primorja k Jugoslaviji, ko se je vse Slovensko Primorje prijaku, da proslavi tam svoj največji pravljalo na veličastni festival na Lipaznik končne osvoboditve in priključitve, je Močnik organiziral neke vrste katoliški shod v Solkanu. Ob tej priliki naj bi bilo nekako svečano ustoličenje dr. Močnika, ki ga je goriški nadškof Margotti imenoval za "apostolskega administratorja" na onem področju Slovenskega Primorja, ki je pripadlo Jugoslaviji. Ogorčeno ljudstvo je dr. Močnika zaradi njegovega očitnega protinarodnega ravnanja pospremilo preko meje. V Gorici je potem bil na posvetovanju pri fašističnem nadškofu Margottiju in pri goriškem prefektu, nakar se je nekega dne znašel zopet v Solkanu. Pisal je razne okrožnice, pastirska pisma ter vzdruževal skrivne zveze s fašistom Margotti-

letih je bilo ustanovljenih v Srbiji šest tehničnih šol. Zato je pritok dijakom na tehničke šole znatno večji. Da bi ta pritegnil še več mladine na tehnične šole in jim omogočil šolanje, so določili velike zneske za stipendije. Računajo da se bo v srednje tehnične šole v novem šolskem letu vpisalo 2030 diakov.

Buje (Istra): Kriminalni oddelki Narodne zaštite iz Buj je v semenišču Dajila pri Bujah odkril nova skladischa skritih živil in drugih stvari. Po tančni preiskavi so odkrili v samostanu več oddajnih in sprejemnih aparator, mnogo kompromitirajočih dokumentov, najdeni so bili dobro zamaskirani reakcionarji časopis 'Lepak' jasi'. Velike zneske za stipendije. Računajo da se bo v srednje tehnične šole v novem šolskem letu vpisalo 2030 diakov.

Ljubljana: Na predlog predsednika slovenske republike vlade M. Marinka je izdalo predsedstvo Presidija Ljudske Skupščine L. R. Slovenije ukaz o razrešitvi dosedanjih dolžnosti članov vlade LRS ministra za prosveto (do sedaj Lidija Šentjurc), ministra za komunalne zadeve (do sedaj Ivan Tomo Brejc) ter postavitvi novih ministrov in sicer: Lidijo Šentjurc za ministra za komunalne zadeve, dr. Jožeta Potrča, ministra za prosveto, Toneta Fajfarja za ministra novo ustanovljenega ministra za lesno industrijo, Viktorja Repiča za ministra za preskrbo, Jožeta Ivana Regenta za ministra za delo in Janeza Hribarja brez portfelja.

V NEDELJO 9. NOVEMBRA SE VRŠI VELIKA PRIREDITEV V PROSLAVO 30. OBLETNICE OKTOBERSKE REVOLUCIJE. To prireditev, ki bo kulturnega in umetniškega značaja, organizirajo Sovjetske naselbine: Ruska, Beloruska, Ukrainska, Litvanska in Armenska, pod pokroviteljstvom Slovenskega Združenja v Argentini, in se vrši v PARQUE NORTE (Las Heras in Malabia) z izbranim sporedom. Kot uvod se bodo izvajale argentinska in sovjetska himna, nato bodo sledili govorji, nakar se bodo izvajale razne točke. Začetek ob 8.30 uri. Splošna vstopnina: \$ 1.—. — Rojaki obiščite to prireditev ruskih bratov!

jem. Prišel je skrivaj rovariti proti Osvobodilni fronti. Vse to dr. Močnikovo protiljudsko delovanje je našlo svoj odmev na velikem predvolilnem zborovanju 12. oktobra v Solkanu, ko je nad 5.000 ljudi pospremilo dr. Močnika do goriške meje in mu prepovedalo vrnitev. Z njim vred so pospremili tudi dekana Kretiča, ki je ob kapitulaciji Italije uničil v Čepovanu, kjer je bil župnik, vse dokumente o fašistih in narodnih izdajaleh. Dr. Močnika pozna jo zelo dobro mnogi pošteni slovenski duhovniki, ki niso skrivali svojega nezadovoljstva zaradi njegovega imenovanja za apostolskega administratorja. Znani goriški duhovnik, msgr. prof. Ivančič je dejal ob dr. Močnikovem imenovanju: "Kako si je ta človek sploh držnil priti v Jugoslavijo". Zaman so vsi poizkusili, ki bi šli za tem, da bi razbili trdno povezano enotnost osvobojenega primorskog slovenskega ljudstva. Ljudstvo se tudi sprašuje, zakaj vztraja Vatikan na tem, da ostane priključena Goriška pod jurisdikcijo goriškega škofa, ko se mu je po Hitlerjevi nasilni priključitvi Gorenjske tako zelo mudilo podrediti vso Gorenjsko celovški škofiji. Prav gotovo je tudi, da bi noben pošten slovenski duhovnik ne sprejel upravo jugoslovenskega dela goriške škofije iz rok fašista in znanega sovražnika vsega slovenskega ljudstva, nadškofa Margottija.

RESNICA O LANIŠČU PRIHAJA NA DAN

V Pazinu se je pričel proces proti krivcem, ki so zagrešili dogodek v Lanišču. Med obtoženimi sta tudi Cek, župnik v Lanišču in msgr. Ukmarski, ki je prišel birmat na podlagi posebnega dekreta Vatikana, ki mu ga je izposloval tržaški škof Santin. Msgr. Ukmarski je pri zasljevanju priznal, da so "kriči oni, ki so me poslali, konkretno škof. Poleg tega me niso nikjer poučili, kako je s stvarmi." Ko ga je javni tožilec vprišal, zakaj ni prišel birmat sam škof Santin, je Ukmarski odvrnil: "Kako bi prišel, ko ga ljudstvo ne mara." Tudi je priznal msgr. Ukmarski, da je "pri nas velika sovražnost proti škofu Santinu." Bistvene važnosti pa je Ukmarskev priznanje, "da oblast ni kriva za incident v Lanišču, temveč župnik, ki je izrazil mržnjo in organiziral kmete za borbo. Ni čuda, da je postopek glede botrov vznemiril duhove." Dosedanje potek razprave jasno kaže velik politični pomen tega procesa. Značilno je, da so se dogodki v Lanišču pripetili neposredno po obisku predstavnikov ameriških cerkv v FLRJ. Temnim silam, ki neprestano rovarijo proti novi Jugoslaviji, je bil očitno potreben nekakšen dokaz o preganjanju cerkve. Italijanski šovinist škof Santin ter kolaboracionist med drugo svetovno vojno Cek sta bila kakor nalači pripravno orodje za to zadevo. Iz Ukmarskev izpovedb je povsem jasno razbrati, da sta se Santin in Cek, ko je bil v Trstu pri škofu Santinu na obisku, točno zmenila glede poteka birme, in priprav, ki naj privedejo do izzivanja in vseh posledic, ki so nujno s tem v zvezi.

ZLORABA URADNEGO POLOZAJA

Mestni odbor Slovansko-italijanske protifašistične zveze v Trstu je na podlagi položaja, ki je nastal na Svobodnem tržaškem ozemlju po uveljavljenju določil o žigosanju in registriranju osebnih izkaznic zavezniške vojaške uprave zahteval v posebni resoluciji razveljavljenje odloka fašističnega režima o spremembi slovanskih priimkov v italijansko obliko ter da poskrbi ZVU nemudoma za to, da se odpravi sistem, s katerim se skuša potvarjati narodnost državljanov. Zavezniška vojaška uprava je namreč pri ustanovitvi uradov za žigosanje in registriranje osebnih izkaznic najela uradništvo, ki slovenščine niti ne razume, niti ne govori. Zaradi te pomanjkljivosti so prišle številne pritožbe predvsem iz tržaške okolice, kjer živijo večini ali skoraj izključno Slovenci. Zgodilo se je, da so ti uradniki, prežeti s šovinističnim duhom, zlorabljali svoj uradni položaj, mešali pojme o narodnosti in državljanstvu ter namenoma potvarjali na škodo slovenskega življa številčno razmerje med obema narodnostima, ki živita na področju Samostojnega tržaškega ozemlja. Značilno je, da je zavezniška vojaška uprava, ki je včasih pokazala, da je znala v svojih aktih uveljavljati načelo dvoježičnosti, prav sedaj, ko je Samostojno tržaško ozemlje tudi formalno priznano, prekršila povsem jasno določbo Statuta STO, s katerim se proglaša slovenščina kot uradni jezik poleg italijanščine.

ZNANI PROTIFASISTIČNI BOREC IZPUŠČEN IZ ZAPOROV

Dne 11. oktobra so tržaške oblasti po 100 dnevih zapora vrnila svobodo nekdanjnemu uredniku "Partizanskega dnevnika" dr. Danilu Miliču, po rodu iz Zgonika. Dne 3. julija so ga aretrirali na njegovem stanovanju v Trstu. Jugoslovanska vlada je zaradi njegove aretacije in aretacije še dveh drugih tovaršev protestirala na pristojnih mestih v Londonu in Washingtonu. Pokazalo se je, da ni bilo nobenega vzroka za aretacijo dr. Miliča, ki je izkaljal svoje protifašistično in ljudsko mišljene kot borec narodno osvobodilne vojske.

VOLITVE NA PRIMORSKEM IN V ISTRI

Dne 30. novembra bodo volitve poslanec v Zvezno skupščino FLR Jugoslavije in v Ljudsko skupščino LR Slovenije ter Hrvatske na vsem priključenem ozemlju Slovenskega Primorja in Istre.

ZBRAL JE 50.000 LIR ZA MORILCE MILKE VRABEC

Poročali smo o tragični smrti Milke Vrabec, ki je postala žrtev neofašistične napadlosti v Trstu. Policijsko poročilo pravi, da je policija zaključila svojo preiskavo glede morilcev Milke Vrabec in da je zadevo predala sodnji. Ugotovljeno je, kako nizko so padli razni šovinistični krogovi v Trstu in kako so ti krogi povezani z zločinskimi napadalci na tržaške demokratične kulturne ustanove in z morilci Cardelejeve tolpe. Na dan po umoru Milke Vrabec je neki tržaški pokvarjenec začel zbirati denarne prispevke, ki naj bi omogočili morilcem beg iz STO-ja. Nabral je 50.000 lir, s katerimi je potem razbojniški "Dodo" zbežal v Benetke, kjer deluje "centra". Po Trstu se klati še več desetih takih tolpi, kakor je ona, ki sta jo vodila Cardile in menda tudi zloglasni "Dodo". Te tolpe so dobro preskrbljene z orožjem in denarjem. Stvar oblasti je, da razčisti te stvari in zagotovi varnost na področju Svobodnega tržaškega ozemlja. Tržaško ljudstvo je razburjeno zaradi prisostnosti civilne policije, ki nadaljuje stare metode in ki favorizira fašiste, dočim preganja vse resnične demokrate.

TRŽASCO LJUDSTVO TERJA RED IN POMIRJENJE

Zastopniki delavstva in protifašističnih organizacij iz Trsta so si ob spremstvu nad 5.000 glave množice izposlovali dostop k zastopniku polkovnika Carnesa, predstavniku zavezniške vojaške uprave. Predložili so mu resolucijo, v kateri protestira tržaško ljudstvo proti politični šepkulaciji s procesom proti delavec ladjevdelnic Sv. Marka, za kar sta odgovorna ZVU in Delavska zbornica, nadalje proti sistemu ovadbi plačanih fašističnih agentov ter proti aretacijam partizanskih borcev. Tržaško ljudstvo terja odstranitev vpliva vseh tistih temnih sil na področju STO-ja, ki stalno rovarijo proti pomirjenju in bratskemu sodelovanju, za kar se bori tržaško delovno ljudstvo. Zavezniška vojaška uprava bo morala storiti potrebne ukrepe proti pojavom neofašizma, ki morajo enkrat za vselej izginiti s področja STO.

PO STARIH METODAH

Dne 6. oktobra se je pričel šolski pouk na ozemlju Julijanske krajine, ki je bilo priključeno k Italiji. Niso pa italijanska oblastva doslej nastavila slovenskega učiteljstva. Italijanska uprava ne mara upoštevati, da je n. pr. v Slovenski Benečiji 1.700 slovenskih šoloobveznih otrok, za katerih poučevanje bi bilo treba 84 učiteljev. Prošnje za namestitve je vložilo 88 učiteljev in učiteljic, ki so pončevali že upod upravo ZVU.

IZIGRAVANJE SVOBODE Tiska

Poročali smo o razbijanju neofašističnih tolpi v Gorici v dneh priključitve. Te tolpe so med drugim napadle tudi uredništvo slovenskega manjšinskega lista "Soče" v Gorici in tamkajšnje podružnice "Primorskog dnevnika". Škodo cenijo na nad pol milijona lir. To pa še ni bilo vse. Prikazalo se je, da hočejo neofašisti, ki so v službi De Gasperijevga režima, preprečiti izhajanje "Soče". Značilno je, da lahko nemoteno izhajata v Gorici slovenski reakcionarni tednik "Slovenski Primorec" in emigrantski protijugoslovanski tednik "Demokracija", ki opravlja sramotno, izdajalsko delo razbijalcev enotnosti slovenske manjšine. Dana je bila možnost, da bi se "Soča" tiskala v Trstu, za kar pa bi bila potrebna formalna izjava italijanske oblasti v Gorici, da nima nihesar proti temu, da bi se "Soča" tiskala v Trstu. Niti goriška kvestura in niti goriška prefektura nista hoteli dati take izjave in "Soča" zoper ni mogla iziti. V tem postopku je dokaz, kako si De Gasperijev režim predstavlja svobodo tiska in kako misli z izvajanjem zagotovil, ki so bila dana glede zasebite slovenske narodne manjšine na onem ozemlju, ki je bilo priključeno k Italiji.

HUDA SUŠA NA KRASU

Že drugo leto je bila na Krasu huda suša. Naši slovenski gospodarji so zelo prizadeti. Slaba letina prinaša velike skrbi kmečkemu gospodarstvu na Krasu. Tudi živinoreji preti velika nevarnost, ker zelo primanjkuje sena in krme. Računati je, da bodo moralni kraski gospodarji prodati letos 30 do 50 odstotkov živine, ker je ne bodo mogli krmiti.

UNION ISTRIANA

invita a la FIESTA DE LA CANCION el 15 de Noviembre de 1947 a las 21 horas en SAN JUAN 782. Se llevará a cabo un selecto programa y un gran Baile familiar, dirigido y animado por Wence Lazaric.

Compatriotas: Concurran!

Pozar Unicil Bogato Knjiznico Slovenskega Profesorja

Ves trud življenja prof. Alberta Prinčiča je bil v svoji knjižnici, ker zanimal se je vedno izključno le za splošno literaturo. Vse njegovo bogastvo je bilo torej zloženo v predalih, t. j. v njigah. Knjiznico, katero si je postavil tekom dolgih let življenja, je bila cenilce vredna okrog \$ 100.000. Za prof. Prinčiča so bile te knjige pisane v raznih jezikih največji zaklad na svetu. Med njegovimi glavnimi deli je bil skoro dokončan slovensko-kasteljanski slovar, za katerega je žrtvoval celo zadnje desetletje. In vse to je sedaj nepričakovano uničil požar, ki je izbruhnil v torek 23. okt.

Stanoval je prof. Prinčič v ulici Alina 451 v starodavnem hiši, kjer je več let podučeval učence v raznih znanstvenih predmetih. Prof. Prinčič je Slovenc, rojen v Brdih pri Gorici. Po dokončanih srednjih šolah je obiskoval slovite šole v Oxfordu, nadalje na Sorboni, razne italijanske univerze in se globoko izpopolnil v znanstvenosti še v raznih drugih državah. Dobro obvladuje 11 jezikov, deloma pozna 17 in je sposoben za podučevanje teh, filozofije in znanstva. Želja prof. Prinčiča je vedno bila ustanoviti posebno ljudsko univerzo in da bi se ta želja izpolnila, se je namenil in dospel v Argentino, kjer je že pred 20 leti pričel organizirati, da bi se postavila taka univerza, ki bi bila "od ljudstva, za ljudstvo". Ko je dospel v Argentino njegova glavna prtljaga so bile knjige s katerimi je napolnil 3 kamjone. Bile so to knjige — temelj knjižnice, katere je ogenj uničil.

Ni bil zavarovan.

O nesreči je prof. Prinčič rekel: "Zapustil sem okrog 6 ure pop. dom in šel podučevat v nek prisoten privaten zavod. Ko sem se čez 5 ur vrnil, se mi je na domu nudil strašen, nepopisljiv prizor. Knjižnica je gorela, bil je le velik plamen krog katerega so gasilci z eevmi metali vodo. Rekli so mi, da je to gotovo povzročil slab električni vod, radi katerega je nastal kratki spoj ter tako nastal ogenj, ki je uničil skoraj vse moje knjige. Kar je še ostalo je tudi radi vode in saj vse popolnoma uničeno. Enaka usoda je doletela vse moje papirje, spise, nešteto beležk in tudi slovensko-kasteljanski slovar, ki je bil žeprpravljen za ga izročiti v tisk."

Omeniti moramo, da prof. Prinčič ni bil nikjer zavarovan.

Casa "VILLA REAL"

— SEPELIOS DE CALIDAD —
LUJOSOS AUTOS PARA CASAMIENTOS.

— de —

Victor M. Herrera

Consulte:

Avda. FCO. BEIRO 5000
esq. Bermúdez

U. T. 50 - 4791

RESTAURACIJA IN BAR

Peter Benčić

Lastnik.

INDEPENDENCIA 4202

BUENOS AIRES

STRASNA NESREČA ZADELA SLOVENSKO DRUŽINO V CORDOBI

Ponovno na delo.
V hiši ulice Alsina se je podučevalo jezike, znanstvenost, industrijske in trgovske zadeve, itd. Zahajalo je tja nad 100 učencev, katere je prof. Prinčič podučeval v sobani pritličja in celo na terasi.

Svoji učence so obiskovali profesorja in z njim občutili nesrečo, ki ga je doletela. Tudi po vseh tukajšnjih založbah, pri katerih je profesor zelo poznan, se je o nesreči komentiral.

Ceprav je prof. Prinčiča doletela ta nesreča, ostal mu je še pogum in rekel: "Prav dobro se spominjam vseh knjig, ki jih je požar uničil. Med temi je bilo mnogo knjig, ki so še edine obstojale od izdaj in katere so vsebovale beležke velikih učenjakov in bile radi tega velike vrednosti. Priti do takih knjig je nemogoče več, toda pripravljen sem pričeti vnovič delo, katero bodo drugi nadaljevali."

Dodati moramo, da je prof. Prinčič malo poznan v naši naselbini, ker bavil se je vedno le v znanstvenih strokah in podučevanjem. Glede političnega prepričanja je kot bi živel v deveti deželi. Poznamo ga, ker je v zadnjem času podučeval na tečaju slov. jezika med mladino Ljudskega odra. Pripravljen je tudi, dav bodoče pripomore pri tečajih naše mladine.

ISČE SE.

Kdor bi kaj vedel za Amelijo in Fani Pišanc iz Cvetovža - Rihemberk ali pa ako bodo same čitale te vrstice naj se oglasijo na naslov: Juan Sebastián Bach 4496 - L. M. Saavedra.

Córdoba. — Mirni in srečni dom našega rojaka Ivana Gorše, je dne 23. oktobra zadeba velika nesreča, katera je pretresla splošno javnost, posebno pa našo naselbino. Njegova soprona Julka je zakurila peč za kruh. Ogenj

je čez čas ugasnil in da bi ga spet pričgal je drva hotela politi z nafto. Vzela je v roke steklenico od 10 litrov v kateri je bilo mogoče komaj dva litra te nevarne tekočine in nekoliko polila. Hkrat pa se je ogenj užgal in zajel tudi ostalo tekočino v steklenici. Slišal se je močan pok, steklenica se je razstrelila na drobne koščke in Julka je v ognju obupno klicala na pomoč. Na njej klice je prihitel sopron Ivan in so sedje, ki so ogenj krog Julke takoj ugasnili. Radi hudih opeklin je bila nesrečna Julka prepeljana v Sanatorio Mayo, kjer so ji brez izgube časa nudili pomoč. Vsako prizadevanje zdravnikov pa je bilo zaman, ker naslednji dan je Julka podlegla hudim opeklinam.

Tudi Ivan je pri reševanju svoje soprone zadobil hude opekline na rokah, za katere se je moral zdraviti v istem sanatoriju. Pogreb pokojnice se je vršil v nedeljo, dne 26. oktobra na pokopališču

Sv. Heronima. Da je bila pokojna Julka Dejak por. Gorše dobra mati, poznana in priljubljena je to pričal njen počeb, katerega se je udeležila vsa slovenska naselbina iz Córdobe in okolice.

Pokojna Julka je bila iz Dolenje Vasi pri Ribnici na Dolenjskem, kjer zapušča svoje starše in brata. Tu v Argentini pa pet in sedemletno hčerkko ter žalnjočega soprona.

Bila je članica Slovenskega Delavškega Podpornega Društva Edinost v Córdobi in zvesta naročnika Slovenskega Glasa.

Prizadeti družini naše globoko sožalje!

SE ENA SMRT

Córdoba. — V bolnici "Clínica" je preminul, dne 22. septembra Anton Milavič, doma iz Iderskega pri Kobarišu hš štev. 101. Vdomovini zapuščen je v šest otrok. Ker nima tu v Argentini nobenega svojcev, je policija uredila zadevo njegovega inventarja in to v prisotnosti treh prič.

Pogreb se je vršil na pokopališču Sv. Vincenca v Córdobi.

Naj mu bo lahka argentinska zemlja!

SMRT

Poročali smo v zadnji številki, da je umrl Ivan Abel Ušaj, doma iz Črnič, brat našega znanega kulturnega delavca Alojza Ušaja. Pokojnik je bil namenjen, da odpotevne avgusta t. l. v domovino, a je rati padca na delu moral v bolnico, kjer so ugotovili, da je radi padca dobil rano na želodcu, ki je dne 13. oktobra podlegel.

Pogreb mu je pripravil brat Alojz in sestra Adela.

Tov. Alojz Ušaj se potom Slovenskega Glasa najlepše zahvaljuje odboru G.P.D.S., Slovenskemu Svetu in skupnosti.

mu pevškemu zboru ter vsem rojakom, ki so poslovili brata Abela. Najlepša hvala tovaršem Kukanji in Leopoldu Ušaju, ki sta med našimi rojaki zbrala \$ 221 za kritje pogrebnih stroškov in hvala vsem, ki so pri temu prispevali.

ZA TISKOVNI SKLAD SO DAROVALI

J. Medved	\$ 2.—
K. Mučič	2.—
J. Lazar	2.—
R. Počevinski	1.—
J. Adam	2.—
F. Ferfila	2.—
J. Kerševan	2.—
A. Gabrijelčič	4.—
I. Vever	2.—
Od prej	225.—
Skupaj	\$ 244.—

Vsem darovalcem najlepša hvala.

Krojačnica

LEOPOLD UŠAJ

Avda. FRANCISCO
BEIRO 5380-84
U. T. 50-4542
VILLA DEVOTO

PISALNE IN RAČUNSKE STROJE

Prodajam, kujujem ter izvršujem vsakovrstno popravljanje v tej stroki.

ANTON VOGRIC

Esmeralda 633 - III n. O.
T. A. 31 - 1774

SLOVENSKI GLAS

Proprietario: CONSEJO ESLOVENO

CORONEL RAMON LISTA 5158 — T. A. 50 (Devoto) 5502

Director: LADISLAO SKOF — Administrador: METOD KRALJ

PODUPRAVE SLOVENSKEGA GLASA

Gospodarsko Podporno Društvo Slovencev v V. Devoto: Simbrón 5148. U. T. 64-1509.
 "Ivan Cankar": Ramallo 4962 — Saavedra.
 Ljudski Oder: Coronel Ramón Lista 5158. U. T. 50-5502.
 Jugoslovansko Društvo Samopomoc Slovencev: Centenera 2249. U. T. 61-1701.
 Slovenski Dom: San Blas 1951. U. T. 59-3667.
 Udruženje Svob. Jugoslavija, Slovenski odsek: Av. Fr. Beiró 4916, T. A. 50 - 5591

Z A S T O P N I K I :

Za Córdobo in okolico: Franc Kurinčič — Pinzón 1639.
 Za Rosario in okolico: Štefan Žigón — Avenida Lagos y Horqueta.
 Za Lomo Negro in okolico: Golobič Marko.
 Za Villa Calzada in Temperley ter okolico: Luis Furlan — Cnel. Flores, V. Calzada.
 Za Caballito: Marija Klarič — José Bonifacio 663, Buenos Aires.
 Za Montevideo: Vera in Milka Ogrizek — Rectificación Larañaga 2235.
 Za Saavedro in okolico: Viktor Metljak: Ramallo 4962.

Buenos Aires, 5 de Noviembre de 1947

No. 28

ČASOPISJE V DANAŠNJI DOBI

Ne nahajamo se več v dobi, ko je časopise listal in čital le gospod, ker danes vsak preprost delavec rad vzame v roke časopis, potom katerega izvejaj se dandanes dogaja po svetu. Kakor si človek dnevno poskrbi zajtrk, tako se tudi potrudi, da si že zjutraj poskrbi dnevnik iz katerega bo čital najnovejše vesti. Ker pa je bilo in je še vedno časopisje različnih tendenc, človek včasih na to ne pazi ter kupuje katerisibodi časopis, češ, saj vsi prinesajo enaka poročila. Treba je pa, da znamo ločiti lažnjiva poročila od resničnih.

Kdor čita časopise, četudi površno, bo takoj izprevidel, da je skoraj vesc, posebno pa obveščevalne agencije v službi reakcionarnih in imperialističnih sil. Videli smo v kako neresnični luči nam je pokazalo časopisje Pariško Konferenco, na kateri se je vršil diplomatski boj glede usode evropskih držav in narodov. Sledimo zasedanju Varnostnega Sveta, kjer se razpravlja o velevažnih zadevah, da bi se prislo do pravega sporazuma med raznimi velesilami in se na ta način izognili vsaki bodoči vojni. Vidimo, kako se danes hoč svet zaspeli s zadevo Grčije. Zunanji Minister FLRJ Stanoje Simić je med zasedanjem splošne skupščine Združenih Narodov jasno dokazal, kako se je Grčija odpovedala znatnemu delu svoje neodvisnosti in se postavila pod gospodarsko in upravno nadzorstvo Z.D.A. Vprašal je, ali je res mogoče tudi pred to skupščino s tako slabo zaveso iz dina prikriti vmeševanje v notranje zadeve Grčije, Turčije, Kitajske, Indonezije in mnogih drugih držav. O takih in podobnih zadevah pa ne izvemo potom reakcionarnega časopisa, ker vse resnične novice bi bile v škodo imperialističnim silam.

Da je časopise v službi reakcionarnih sil nam to jasno dokazujejo neosnovana in lažnjiva poročila napram FLRJ in ostalim Slovenskim državam. Vsako najmanjšo izmišljotino zapadna reakcionarna propaganda izkoristi za protijugoslovansko gonjo. Da stā bila te dni izgnana iz Jugoslavije dva poročevalca obveščevalnih agencij New York Times in United Press, ni to nič čuda, saj sta v svojih poročilih pogostoma blatila voditelje jugoslovanske vlade in v svojih poročilih le podpirala in omogočala gonjo napram FLRJ. V poročilih razvidimo, da današnji voditelji v Jugoslaviji ne zanikajo, da ni še vse popolnoma v redu, pač pa se trudijo s pomočjo zavednega ljudstva, da se stanje dnevno boljša. Ne samo iz naših tamkajšnjih časopisov, tem več iz nešteto osebnih pisem in slik razvidimo, kako se položaj v Jugoslaviji boljša ter da je poleg Sovjetske Zveze ena izmed onih, ki je v povoju na predku za vzgled celemu svetu. Ljudstvo je z vso vnemo na delu, da se bo v določeni dobi, ne samo dovršil, temveč presegel petletni plan. V naši domovini ni brez posebnosti, zato ni lakote. Ni pa s tem rečno, da je vsega v izobilju, ker narod še vedno občuti posledice zadnje vojne. V pismih, katera prejemamo, nas svojci vedno kličejo naj se čimprej vrnemo v domovino, kjer nam zagotavljajo, da nam ne bo manjkalo ne dela in ne kruha.

Videli smo tudi kako so reakcionarne in imperialistične sile v trenutku, ko je Jugoslavija zasedla svoje meje na Primorskem in ko je bilo dejansko ustanovljeno Svobodno Tržaško Ozemlje, skušale s tendenčnimi in izzivalnimi vestmi preko svojih agencij in listov prikazati napeto in nevzdržno stanje na novih mejah med Jugoslavijo in STO-jem, obtožjujoč Jugoslovansko armado kot napadalko. Izšli so listi z velikimi naslovi: "ODLOCILNA URA V ZGODOVINI — MIR JE V NEVARNOSTI — NEUSPEL JUGOSLOVANSKI POIZKUS VDORA V TRST — INCIDENT PRI TRSTU MED AMERIČANI IN JUGOSLOVANI — RAFALI IZ STROJNIC IN TANKOV SO USTAVILI TITOVE EDINICE — itd. Vse to pa je bila propaganda zapadnih velesil in so jo izkoristili za protijugoslovansko gonjo. Podobna in še hujše vesti smo tudi mi čitali in še čitamo v raznih tukajšnjih dnevnikih. Med reakcionarne liste spada tudi slovenska revija "Duhovno Življenje", ki danes po navodilih Vatikana blati in neti mržnjo napram FLRJ in njegovi voditeljem. "Duhovno Življenje" ni več revija, ki je bila posvečena verskim zadevom, temveč politično glasilo. V svojih stolpcih zatrjuje, da v Jugoslaviji vlada teror ter objavlja raznovrstne nesramne laži o naši domovini, da bi na ta način odtegnilo izseljence od svoje matere domovine. Z eno besedo: opravila sramotno izdajalsko delo slovenske manjšine v izseljeništvu.

Vesti iz Organizacij

U. S. J.- SLOVENSKI ODBOR

Prispevki za rekonstrukcijo F. L. R.
Jugoslavije

Centralni odbor in ženski pododbor.

Nabранo potom tovarišice Štefi Križman in tov. Slavkota Bratuž.

Darovali so:

Po \$ 100.—: Ivan Sojer.

Po \$ 65.—: Slavko Bratuž.

Po \$ 60.—: Ivan Ribičič.

Po \$ 50.—: Ivan Gjurkovič, Olga Bedenjak, Franc Mislej, Dinko Ribičič Iljin, Miroslav Božič, Ivan Soda Cotič.

Po \$ 40.—: Ivan Bratuž.

Po \$ 30.—: Frančiška Kofolj de Albergante, Albina Ukmarič, Franc Ravbar.

Po \$ 25.—: Karel Kerševan, Ivan Mezgec, Franc Terbičan.

Po \$ 20.—: Miroslav Bratuž, Marija Silo, Franc Sardoč, Mirko Peljhan, Marija Podgornik Jezova, Franc in Jakob Paučič, Jože Kasamer, Ivan Mislej, Jože Vouk.

Skupaj \$ 910.00.

Potom tov. Karla Bandelj so darovali:

Po \$ 30.—: Ivan Premir.

Po \$ 25.—: Albin Bandelj, Albert Terbičan.

Po \$ 20.—: Karel Bernetič, Ivan Lipičar, Anton Radolovič, Alojz Terbičan, Alojz Mrzak, J. Zlobec in E. Tančar, Aleksander Zlobec, Oskar Batagelj, Jože Kovacič, Franc Umek, Anton Kocjan, Franc Bezek in Vencelj Veskovo.

Skupaj \$ 360.00.

Potom tovarišev Remec in Košuta so darovali:

Po \$ 30.—: Ivan Remec, Venceslav Košuta, Karel Perič, Anton Jež, Pavel Stube, Leopold Komel, Franc Bele.

Po \$ 25.—: Štefan Leban, Josip Purič.

Po \$ 20.—: Josip Masten, Filip Boškin, Stanislav Lonič, Ivan Leban, Rudolf Komel, Franc Suderčič, Emil Semolič, Josip Vidmar, Viktor Gabrijelčič, Vincenc Leban, Viktor Umek, Alojz Živec, Mirko Bele.

Skupaj \$ 520.00.

Iz podobora San Martin

Potom tovariša Krusič so darovali:

Po \$ 50.—: Josip Krusič, Družina Vidmar, Franc Slejko, Viktor Kovač, Janez Črni, Štefan Širok in Franc Mlečnik.

Po \$ 30.—: Franc Poglavec, Lojze Brajnik, Mirko Podgornik, Angela Krusič.

Po \$ 25.—: Anton Uršič, Emil Persič, Valentin Pisk, Karel Filipčič, Franc Birsa in Leopold Sever.

Po \$ 20.—: Janko Polak, Leopold Vodopivec, Josip Rojc, Ivan Kerševan, Alojz Švara, Jože Kovacič, Alojz Bandelj, Michael aMurič, Marij Šuligoj, Antonija Klun, Lucjan Vatovaz, Andrej Škrbec, Terezija Kpan, Maija Mozetič, Anton Stancar, Gašpa Nuncič, Ivan irok, Franc Kodrič in Karel Ursič.

Skupaj \$ 1000.00.

V prejšnjih številkah objavljeno ..... \$ 9.020.—
V današnji ..... , 2.790.—

Skupaj ..... \$ 11.810.—

Poprava

V "Slov. Glasu" št. 25 pod naslovom: "Iz podobora Saavedra in društva Ivan Cankar", kjer stoji Po \$ 30.—: Albin Vodopivec, se mora pravilno glasiti: Po \$ 30.—: Albin Vrabec.

Nadalje, namesto: Po \$ 50.—: Josip Frančičin, Ivan Župan, Skupaj \$ 70.—, bi moral biti: Po \$ 50.—: Josip Frančič. Po \$ 20.—: Ivan Župan. Skupaj \$ 70.—, in namesto Po \$ 40.—: Štefan Bajt, bi moral biti: Po \$ 20.—: Štefan Bajt in Štefan Bajt.

*

Izvanredna seja

Dne 27. septembra se je vršila, izvanredna seja U.S. J. "Slovenski Odbor", katere se je udeležilo večje število aktivistov glavnega odbora in pododborov. Posamezne komisije; kakor tudi zastopniki podružnic so poročali kako napredujejo z zbirko. Iz poročil je bilo razvidno, da posebno nekatere komisije prav izvrstno vršijo svojo dolžnost. Tudi podružnice so se dobro izkazale, posebno ona iz Saavedre in iz San Martina. Na podlagi poročil nabранa vsota za rekonstrukcijo F. L. R. Jugoslavije znaša okrog \$ 20.000, kar znači, da smo dosegli polovico našega načrtta.

Mnenje navzočih je bilo, da s požrtvalnim delom bomo izpolnili načrt, toda za izpopolnitvi ga, ne smemo čakati zadnjega momenta, zato pa apeliramo na vse one, ki niso še prispevali, da isto napravijo čim prej, kajti pomagati rekonstrukciji Nove Jugoslavije je dolžnost vseh zavednih rodiljev.

Rojaki, rojakinje! Pomagajmo pri zgradbi Nove Federativne Jugoslavije, da tako pokažemo, da smo vredni sinovi načoda, kateri je žrtvoval vse za vse.

*

PAR BESED V POJASNILO

čeprav pomočna akcija za rekonstrukcijo Jugoslavije uspešno napreduje, kar nam dokazujejo številke, katere so najboljši dokaz, da večji del našega ljudstva sočustvuje z domovino, katero je naciščil s pomočjo domačih belogardistov opustošil.

Malo industrije smo imeli, toda sovražnik je še popolnoma uničil, toda to pa ni bilo dovolj, ker opustošeni so bili vinogradji, polja, domovi itd. Skoraj dva miljona človeških žrtev, nešteto invalidov, udov in sirot. Vse to je pav mala slika naše domovine, kateo imamo vsi zavedni Slovenci pred očmi.

Znano nam je tudi vsem, da v Jugoslaviji uspešno napreduje petletni plan, za katerega izvršitev je potrebno mnogo denarja. V ta namen se vršijo povsod zbirke za rekonstrukcijo, kar pomeni da Jugoslavija še vedno potrebuje naše pomoči. Dobri se ljudi, kateri zatrjujejo, da Jugoslavija ne potrebuje več pomoči, toda oni ki to neresnicu vedoma razširjajo so nasprotniki Titove Jugoslavije in od teh nimamo kaj pričakovati. Poleg omenjenih so tudi še vali, ki bi si naš odbor ne pridržal zase drugi, kateri se izgovarjajo, da bi prispevali 30% nabranega denarja. Tem in na splošno vsem čitateljem moramo ponovno povedati sledče: Od nabranega denarja za rekonstrukcijo F. L. R. Jugoslavije ne ostane niti en centavos ne odboru in ne nobeni nabiralni komisiji. Vse gre za Jugoslavijo.

KNJIŽNICA SLOV. SVETA

Javljamo vsem članom naših društev, da nova skupna knjižnica posluje ob sredah od 20 do 22 ure ter ob nedeljah od 18 do 20 ure v uredniških prostorih Slov. Glasa, ulica C. R. Lista 5158.

Knjižničar.

(Društvene vesti sledijo na 8. str.)

DNE 29 NOV. SE VRŠI PROSLAVA ČETRTE OBLETNICE ANTIFAŠIŠTICNEGA VIJEĆA

(SPORED IN DVORANO OBJAVIMO V PRIHODNJI ŠTEVILKI)

SMRT FAŠIZMU

Mladinski Glas

SVOBODA NARODOM

Llamado de la Fed. Mundial de Jóvenes

El Consejo de la Federación Mundial de la Juventud Democrática, que ha celebrado recientemente en Praga una importante reunión en la que fueron atentamente examinados los problemas de la paz y las necesidades de la juventud mundial, ha hecho pública una declaración dirigida a la juventud de los países de América Latina cuyo texto reyndicamos a continuación:

Por la paz y la democracia—

"Queridos amigos:

El Consejo de la Federación Mundial de la Juventud Democrática acaba de celebrar en Praga una importante reunión en la cual los problemas de la paz y las necesidades de la juventud mundial han sido atentamente examinados. Como resultado de ello, nuestra Federación ha ratificado su voluntad de continuar y ampliar su decidida lucha en favor de la paz y la democracia para todos los pueblos. Al mismo tiempo el Consejo ha tomado en cuenta que los restos del fascismo y las fuerzas reaccionarias redoblan sus esfuerzos para impedir la realización de los anhelos populares y la estructuración de la paz. El colonialismo se niega a reconocer el derecho de autodeterminación consagrado en la Carta de las Naciones Unidas. Sectores imperialistas maniobran cínicamente y brutalmente con el manifiesto designio de imponer el predominio de sus intereses y provocar la guerra contra los pueblos democráticos.

Creciente influencia de la Federación—

"El Consejo ha constatado la creciente influencia de la Federación entre los más diversos sectores de la juventud democrática. El reciente Festival Mundial de la Juventud celebrado en Praga y organizado por la F.M.J.D., ha sido una brillante demostración de esa influencia alcanzada entre los jóvenes demócratas del mundo, cuyos ideales de paz, libertad y bienestar encuentran en la F.M.J.D. su más firme defensora. La juventud democrática de Europa, América, Asia y África, de la gran mayoría de los pueblos coloniales que luchan por su independencia ha hecho de la F.M.J.D. su gran central juvenil en el combate por los derechos de la juventud.

Los Jóvenes de América Latina—

"La juventud de la América Latina no debe ni puede estar marginada de este gran movimiento juvenil mundial. Conocida es su ardiente y tradicional lucha por la libertad e independencia en resguardo de la soberanía de sus países y por el progreso y mejoramiento de las condiciones de vida, trabajo y estudio de la juventud. En la actualidad, nuevas amenazas se ciernen sobre la juventud y los pueblos de América Latina. El imperialismo pretende someterlos a sus manejos de dominación, utilizando sus fuerzas y recursos para sus fines expansionistas. Por eso sus problemas han merecido muy especial

atención de parte del Consejo de la F.M.J.D. en sus últimas sesiones. A este respecto se ha adoptado una serie de medidas prácticas tendientes a reforzar y extender nuestros actuales lazos, con los jóvenes compañeros de la América Latina, de las cuales algunas de las más importantes son:

—Expresar su apoyo y solidaridad para con la juventud de América Latina en su lucha por la libertad, la democracia, los derechos políticos y económicos, por la plena independencia del capitalismo extranjero.

—Mandar a América Latina una delegación compuesta de representantes de los Estados Unidos, U.R.S.S., Francia, España republicana, Yugoslavia, uno de los países coloniales, Checoslovaquia, Canadá y la U. I. A., en octubre de 1947, con el fin de establecer estrechas relaciones con la juventud latino americana, estudiar las condiciones de vida de la juventud, popularizar la F.M.J.D. y tomar parte en la preparación y organización del Congreso de la juventud latino americana.

—Dar instrucciones al Secretariado de la Federación para que establezca un Departamento Latinoamericano en la sede de la F.M.J.D. en Francia, con el propósito de reforzar la influencia de la F.M.J.D. sobre la juventud de los países latinoamericanos y su integración en la F.M.J.D.

El próximo Congreso Latino-Americanano—

"La F.M.J.D. ha dado todo su respaldo al próximo Congreso de la Juventud de América Latina convocado por la Conferencia de dirigentes juveniles reunida en Cuba en marzo del presente año. Los problemas básicos de la juventud latinoamericana figuran en la agenda de dicho Congreso: lucha por la paz, la democracia y la total independencia; el desarrollo industrial y agrícola; reclamaciones juveniles en el trabajo y la educación; necesaria unidad de la juventud, etc.

"Nuestra Federación espera que de allí habrá de surgir la urgente movilización de la juventud democrática de la América Latina, dispuesta a luchar por sus derechos y a contribuir a la derrota de las fuerzas reaccionarias e imperialistas que amenazan la paz mundial. Por lo tanto, la F.M.J.D. hace un vigoroso llamado a todas las organizaciones afiliadas a nuestra Federación en la América Latina y a todos los sectores juveniles coincidentes con bienestar de la juventud, para que tomen nuestra lucha por la paz, la libertad y el parte activa en la realización del futuro Congreso de la Juventud Latinoamericana y manifiesten su solidaridad con las demás fuerzas juveniles democráticas que luchan por la misma causa en el resto del mundo.

Finalmente el Consejo insiste en poner de manifiesto la urgente necesidad de la unidad de todas las fuerzas juveniles democráticas de América Latina en torno a la F.M.J.D. como el medio más eficaz y poderoso para el logro de nuestras aspiraciones comunes.

:Viva la Juventud Democrática de América Latina!

:Viva la unidad de la juventud democrática del mundo y su lucha por la paz, la democracia y una vida mejor!

:Viva la Federación Mundial de la Juventud Democrática!

:JOVENES DEL MUNDO: UNIÓS!

:ADELANTE POR UNA PAZ DURA DE RA!

ASAMBLEA JUVENIL EN "IVAN CANKAR"

El domingo 23 del mes ppdo. se realizó en la sede de la mencionada sociedad Eslovena de Saavedra, una Asamblea Juvenil convocada con el fin de reorganizar la Juventud Eslovena del mencionado sector para de esta manera, poder llevar a la práctica las tareas que la juventud reclama se realicen a la brevedad. Luego de la discusión de un interesante plan presentado por uno de los asociados se pasó a lo referente al curso del Idioma Esloveno.

Cabe hacer realizar que se ha decidido en principio la iniciación del mencionado Curso para el día 2 de noviembre a las 10 hs. por lo que todos los interesados en concurrir pueden hacerlo el día mencionado a los efectos de llenar las solicitudes correspondientes. Este Curso se dictará en la Sociedad "Ivan Cankar" y será dirigido por su Comisión Juvenil. Invitamos a todos los jóvenes Eslovenos de Saavedra y alrededores a concurrir al Curso de Enseñanza del Idioma.

INAUGURACION DE UNA BIBLIOTECA

La Comisión Juvenil de la A. Y. L. filial Boca-Centro invita a todos sus socios, amigos y simpatizantes en general

INOZEMSKE BRIGADE.

Inozemske delovne brigade so večinom sestavljene iz študentov. Kljub temu, da niso šle vse (zlasti one iz severne Evrope) na progo s pravilnimi predstavami onaši novi državi in prilikah v njej, razviden je globok dojem, ki jim ga je vtisnila delovna vnema naše mladine in vsega našega delovnega ljudstva. Vidi se, da študente poleg državnopravnih, kulturno prosvetnih in gospodarskih vprašanj zanimalo najbolj čisto politična vprašanja, kakor vloga Ljudske Fronte in Komunistična Partija; naša nova ljudska demokracija, izgradnja socializma itd. Mnogo je tudi govora o naših obmernih problemih, predvsem o Trstu in Slovenski Koroški.

Jugoslovanska mladina se potruditi dati inozemskim brigadam o vseh teh vprašanjih jasno izčrpno in objektivno sliko, tako da ni dvoma, da bodo ti razgovori pripomogli k boljšemu razumevanju nastanka, razvoja ciljev naše ljudske demokracije tudi v državah kjer se to namenoma zamolčuje ali pa potvrja.

Sodelovanje inozemskih brigad na mlađinski progji je važno torej tudi za medsebojno razumevanje in utrjevanje mednarodne solidarnosti mladine, ki zasleduje pač iste cilje in iste ideale: borbo za mir, za sodelovanje vseh svobodoljubnih narodov in za pravo, nepotvorjeno demokracijo.

("Slov. Poročevalce")

GRŠKA MLADINA PREŽIVLJA NAJ- STRAŠNEJŠO HKRATI PA TUDI NAJBOLJ HEROJSKO DOBO SVOJEGA ŽIVLJENJA

Je izjavil delegat grške demokratične mladine na zasedanju sveta Svetovne Federacije Demokratične Mladine.

"V času, ko vam govorim, se mora na tisoče grških mladićev z orožjem v roki boriti za svojo svobodo proti nemškim okupatorjem. V Grčiji gospodarijo angleški in ameriški imperjalisti. Grška mladina preživlja najstrašnejšo hkrati pa tudi najbolj herojsko dobo svojega življenja. Hrabro in odločeno se bori proti monarhofsističnemu režimu. Od 52 tisoč demokratov, ki so jih grški fašisti zaprli ali internirali na otroke, je po večini mladina. Vojaška sodišča so obsodila na smrt 415 demokratičnih mladićev, več kot 4.000 mladićev je bilo pobitih brez preiskave.

Vse to pa ni zlomilo in ne bo zlomilo borbenosti grške demokratične mladićev.

Prepričani smo, da je demokratična mladina vsega sveta na naši strani. Ne smejo pa vse te simpatije ostati samo pri besedah, ampak se morajo izpremeniti v materialno in moralno pomči, ki je nujno potrebna Grčiji v njeni borbi za svobodo, demokracijo in neodvisnost.

JUGOSLOVANSKO DRUŠTVO "SAMOPOMOČ SLOVENCEV"

—MLADINSKI ODSEK—

VABI

vse cenjene rojake in rojakinje na "LUNCH", kateri se vrši v NEDELJO 9. NOVEMBRA ob 4 uri pop. v društvenih prostorih, ulica Centenera 2249.

Po "lunchu" plesna zabava na plošči.

MLADINSKI ODSEK.

NOVO STAVBENO PODJETJE

Calle Ramón Lista 5552 — U. T. 64-1509
Za kalkulacije · Proračune in Firmo obrnite se do novega konstruktorja

RUDOLFA STREHAR
Zasebno: Calle Virgilio 2941.

El Consejo de la F.M.J.D."

La Juventud y la Nueva Yugoslavia

Escudo de la Juventud
Popular Yugoslava

RATO DUGONJIĆ, Presidente del
Consejo Central de la Juventud
Popular Yugoslava.

Informe presentado por Rato Dugonjić, Presidente del Consejo Central de la Juventud Popular Yugoslava, al Tercer Congreso de la organización, ocasión en la que fué elegido por unanimidad para el cargo que ocupa.

Camaradas:

Dos años han transcurrido desde el 20.º Congreso de la Juventud Antifascista Yugoslava realizado en Drvar.

En el curso de esos dos años, nuestros pueblos han obtenido victorias de importancia histórica que han coronado todos los esfuerzos y todos los sacrificios hechos en la lucha por la liberación nacional y por la democracia.

Nosotros festejamos en estos días el aniversario de la victoria sobre los ocupantes fascistas y sus servidores... Nuestro país se halla en la posición ventajosa de poder, en el día del aniversario de la victoria, festejar toda una serie de otras sobre los vestigios de la reacción fascista deshecha: las victorias en la reconstrucción de nuestro país, que han afirmado definitivamente la democracia y asegurado el desenvolvimiento ulterior democrático de nuestro pueblo. Nuestra patria ha salido de la guerra devastada, pálida y empobrecida; y lo que es más terrible, con una cifra enorme de pérdidas en vidas humanas que llega a 1.700.000 muertos.

Pero nosotros hemos salido de la guerra como vencedores, con una fuerza moral inmensa, rodeados de la atención y la admiración de la humanidad democrática. La estima que nosotros gozamos resulta después de la enorme participación y del desinterés de nuestros pueblos en la guerra contra el invasor fascista.

Cuando las hordas fascistas se encontraban en lo alto de su poder, nosotros les hemos hecho frente, no deseando nada más que vivir en libertad y nosotros hemos multiplicado nuestros esfuerzos sin relajamiento y sin deponer las armas hasta el día de la victoria.

Al mismo tiempo, todos aquellos que están imbuidos de espíritu democrático aman nuestro país porque durante la guerra en la lucha contra el ocupante, nosotros hemos sabido y hemos encontrado la fuerza para definir por las armas con todos los traidores, de crear los fundamentos de nuestra nueva democracia, de poner la suerte de nuestro pueblo laborioso en sus propias manos.

Hemos salido de la guerra devastados pero el poder se encuentra en manos del pueblo y para su bienestar y no para el servicio de diversos traidores y explotadores. Un nuevo Estado ha sido creado que no es más un arma para la opresión del pueblo trabajador, sino que se organiza para servir sus intereses. La antigua Yugoslavia, ese estado de opresión nacional, de traición, de explotación del pueblo laborioso, de corrupción, de violencia, de es-

tancamiento cultural, de obscurantismo, ha desaparecido para siempre. Sobre sus ruinas se han levantado los fundamentos del nuevo Estado, la comunidad de pueblos iguales en derechos fraternalmente unidos, en el cual, por primera vez en la historia el pueblo trabajador de las ciudades y de los pueblos detentan el poder en sus manos, y posee todos los medios que ofrece la democracia popular para obtener todas las ventajas de su trabajo.

Es con un balance semejante que llegamos al día de la victoria de las Naciones Unidas sobre la Alemania fascista. Sin embargo, la victoria sobre el ocupante fascista no ha significado para nuestros pueblos la desmovilización. Ha hecho, en el periodo de trabajos pacíficos, movilizarse para realizar tareas por el cumplimiento de las cuales, una mar de sangre de nuestros mejores jóvenes habrá sido vertida.

Nosotros debemos afirmar los progresos democráticos adquiridos por nuestros pueblos en el curso de la guerra, proseguir y acabar la lucha contra los vestigios militares, ideológicos y políticos del fascismo, pues sus representantes habían siempre sabido hacer "piel nueva", pero conservando el viejo espíritu reaccionario.

Debemos reconstruir las casas incendiadas, restablecer las vías de comunicación destruidas, poner en estado de explotación las minas, organizar el abastecimiento, en una palabra, restablecer y renazar nuestra economía nacional y proceder en tal forma que ella pueda servir para aquellos que trabajan y no a un puñado de explotadores.

en tiempo de paz, vemos que este año ha dos de lar econstrucción de Yugoslavia.

Echando una mirada sobre los resultados de una importancia capital para el desenvolvimiento futuro de nuestra Patria. La victoria del Frente Nacional en las elecciones, la proclamación de la República, la promulgación de la Constitución que definitivamente ha legalizado todos los progresos democráticos obtenidos en la lucha por la liberación, la puesta en estado acelerado de todo lo que ha sido destruido durante la guerra y las grandes victorias obtenidas en la obra de restauración y de desenvolvimiento de los bienes públicos que son la fuente de la fuerza de las masas populares, de su bienestar en nuestro país; estas son algunas de las grandes victorias del último año. Ellas han dado a nuestro pueblo la fuerza y creado todas las condiciones requeridas por la reconstrucción y la renovación posterior de nuestro país, que aportaron el bienestar y expansión cultural y que pu-

sieron fin a la explotación del hombre por el hombre.

Se concibe fácilmente que ninguna de estas victorias no habían podido ser obtenidas sin la participación tan vasta y al impulso hacia el trabajo, tan impetuoso que se manifestó entre nuestros obreros, nuestros campesinos, nuestros intelectuales la boriosos, en nuestra juventud. Nuestros pueblos conciben el hecho que reconstruyendo, construyendo de nuevo, ellos trabajan por primera vez para ellos mismos y que de esa suerte ponen en derrota a los enemigos de la Nueva Yugoslavia que, después de haber perdido el poder tientan ahora de obtener ventaja de sus posiciones en el sector económico y de crear dificultades al nuevo Estado popular.

La juventud yugoeslava ha festejado el 9 de mayo de 1945 en la forma más gloriosa. Ese día ella se encontraba en el frente ejecutando las últimas cargas contra las hordas enemigas, liberando Zagreb, Ljubljana, Trieste y nuestras otras ciudades y pueblos. De las filas de la juventud, han salido 19 héroes nacionales. Más de 70.000 jóvenes de ambos sexos han obtenido condecoraciones militares por sus méritos en el combate durante la insurrección y la guerra. La nueva generación yugoeslava ha sido objeto de un reconocimiento público de la cual podrá

El 18 de noviembre de 1944, el Presidium del Consejo Antifascista de Liberación Nacional toma la resolución siguiente:

"A fin de testimoniar a nuestra juventud del frente, en la retaguardia y en las partes no liberadas de nuestro país, el reconocimiento que ella ha merecido por su heroísmo sin igual; con el fin de señalar delante de todo el pueblo los méritos excepcionales de la Unión de la Juventud Antifascista Yugoslava, la reunión de la juventud de todos los pueblos yugoslavos para la lucha contra los conquistadores fascistas y sus servidores, como sus méritos en la elaboración infatigable de la fraternidad en nuestros pueblos;

El Presidium del Consejo Antifascista de Liberación Nacional Yugoslavo, por la proposición del Comandante Supremo del Ejército Nacional de Liberación y de los destacamentos de partisanos yugoslavos, mariscal Josip Broz Tito, decide:

Acordar la condecoración de la Orden de la Liberación Nacional a la Unión de la Juventud Antifascista de Yugoslavia.

El Presidente: Dr. Ribar; el secretario: R. Fchotakovic'.

Aquí, debemos acordarnos una vez más de nuestros camaradas caídos en los campos de batalla, en nuestras ciudades no liberadas, en las prisiones y los campos de concentración.

Su gloria no ha sido amortajada en las tumbas, ella vivirá eternamente.

Exelamo: Gloria y gratitud a nuestros combatientes caídos en la guerra por la liberación, a todos los héroes conocidos y desconocidos que nos han enseñado como hay que vivir y combatir por el bien del pueblo. Nosotros les prometemos que el espíritu de los héroes de Kozara y de Sutjeska, de nuestros magníficos combatientes de brigadas de proletarios, de innumerables héroes de todas partes del país, no desaparecerá jamás... Es con ese espíritu que vive la juventud yugoslava, es con ese espíritu que ella elevará las generaciones futuras, con el fin de que ellas no titubeen en sacrificar sus vidas cuando se trate de la libertad y de la gloria de la Patria.

*

En el próximo número publicaremos la continuación del discurso del Camarada Dugonjić, traducido del francés por nuestro compatriota Alejandro Gjurković,

Mladina je izpolnila letosno nalož pri graditvi gozdni komunikacij

Pri graditvi gozdni cest in železnice je prejšnji mesec sodelovalo več ko 6500 hrvatskih mladinev in mladink. V letosni sezoni je mladina dosegla pri teh delih izredne uspehe. Tako so delovne brigade očistile 524.748 kvadratnih metrov terena, posekale 16.842 dreves, prevozile 55.080 m³ zemlje v nasipe, zgradile 53.058 m gozdni železnice, leznic, 9630 m spodnjega in 5000 m gornjega cestnega ustroja ter demontirale 36.000 m starih gozdni železnice.

*

28 inozemskih mladinskih brigad je doslej prislo pomagati jugoslovanski mladini pri gradnji mladinske proge

Veliko število inozemskih mladinev in mladink je letos prislo delat mladinske proge Šamac—Sarajevo. Prisla je mladina iz dvajset dežel, da pomaga jugoslovanski mladini pri delu, da pomaga utrjevati bratstvo in enotnost demokratične mladine vsega sveta, in da uresniči načela, ki jih je postavila svetovna federacija demokratične mladine. Že v prvih izmeni sodelale tri brigade (grška, tržaška in albanska). V drugi skupini druge izmeni je prislo na progo osem novih inozemskih brigad, v juliju in prvih dneh avgusta pa nadaljnih 15 inozemskih delovnih brigad. Vsega je doslej prislo graditi progo 28 inozemskih mladinskih delovnih brigad in 11 manjših skupin mladinev in mladink iz inozemstva, vsega okrog 4500 mladinev in mladink, medtem ko je lanj pri gradnji mladinske proge Brčko—Banovići sodelovalo le 1841 inozemskih brigadirjev.

Že v maju je prisla na progo albanska mladinska delovna brigada "Kmelal Stafa" s 257 brigadirji, ki je pri delu dosegla največje uspehe. Stirikrat je bila proglašena za udarno brigado. Po treh mesecih vztrajnega dela je prejela najvišje priznanje in zahvalo glavnega štaba mladinskih delovnih brigad.

Tudi grška brigada "Epon", ki je bila ena med prvimi brigadami na progi, je dobila dvakrat naziv udarne brigade in najvišje priznanje glavnega štaba. Po vrnitvi te brigade dela sedaj na progi druga grška brigada "Siandos", ki si je že trirat priborila naslov udarne brigade. Nedavno pa je prisla še tretja grška brigada.

Tržaška demokratična mladina je poslala doslej na progo tri brigade. V prvih tržaških udarnih brigadih "Alma Vloda" in drugi tržaških udarnih brigadih "Bratje Petracco" je prislo skupaj 362 mladinev in mladink.

V juniju je prisla na progo prva madžarska brigada "Sandor Petoefi", ki je ko udarna brigada dosegla najvišje priznanje glavnega štaba. Mesec dni kasneje je prisla druga madžarska študentska brigada "Vasvari", ki je prav tako dosegla naziv udarne brigade. Z obema brigadama je prislo na progo 370 mladinev in mladink. V kratkem pa bosta priseli iz Madžarske še dve brigadi.

Tudi romunska mladina je doslej organizirala že več brigad za delo na progi. V prvih skupini druge izmeni sta delali na progi prva romunska udarna brigada "Stepan Plavac" in druga romunska udarna brigada "Zarko Despotović". Obe brigadi stadevale najvišje priznanje glavnega štaba in naslov udarnih brigad. Prva brigada je poslala romunska mladinska federacija, drugo pa jugoslovanska mladina romunskega Banata. Od konca julija delajo na progi tretja romunska delovna brigada "Nikola Volešci", romunska študentska brigada in brigada romunske delavske mladine. Pripravlja pa se še posebna brigada, ki jo organizira zveza slovenskih društev v Romuniji. Doslej je prislo na kulturnih društev v Romuniji. Doslej je prislo na progo 680 romunskih mladinev in mladink.

(Nadaljuje na 8. strani)

SLOVENSKI DOM**Spominska slovesnost**

Kakor je bilo javljeno, je dne 26. oktobra Slovenski Dom priredil spominsko slovesnost v počastitev svojih umrlih članov: Dr. Viktor Kjudra in Franca Trebšeta. Zjutraj ob 10 uri so se zbrali člani, članice in nekateri priatelji pok. v "Slovenski grobniči" na Čakariti. Predsednik društva je tu odkril spominsko ploščo z napisom: "Dr. Viktor Kjuder - V hvaležnost in spomin - poklanja Slovenski Dom". Nato je tov. Bareto imel govor v katerem

Pok. Dr. Viktor Kjuder

omenil zasluge pokojnega, katere si pridobil na kulturnem delovanju v Slov. Domu. Zaključil je govor: "Na Twojem grobu bo stala plošča, a v naših ureh bo poleg našega bolestnega čustva vsled tvojega preranega odhoda iz naših vrst, stal svetel spomin, katerega si si zaslužil s svojimi deli!! Počivaj v miru! Slava Ti!"

Od tu smo vsi prisotni odšli na grob pok. F. Trebšeta. Pevei so preskrbeli, da je bil ta dan njegov grob lepo okinjan s svežimi cvetlicami. Načelnik pevkega odseka tov. Lojk je odkril spominskoploščo, na kateri stoji napis: "Svojemu požrtvovalnemu pevovodji in članu v hvaležen spomin - Člani Slovenskega Doma".

Nato je tov. F. Kovač spregovoril sledič besede: "Ta teden bo minulo leto, odkar smo tukaj položili k večnemu počitku našega, celi naselbini poznanega in priljubljenega pevovodja F. Trebšeta. S pokojnim Trebšetom je legel v grob eden najidealnejših in požrtvovalnih članov Slovenskega Doma in ne samo Slov. Doma, temveč lahko zatrdirimo: eden najboljših članov naše slovenske naselbine. Vseskozi, izvzemši z malo izjemo, t. j. tekom 16 let je pretrgoma vodil zbor Slovenskega Doma, razne zbole v drugih naših slovenških, kakor tudi skupne zbole ob društvi, pričak tudi skupne zbole ob pričak večjih nastopov. Bodisi kot fant, tako pozneje kot mož, preprosti dela, ali pozneje obrtnik, je vedno vestno in požrtvovalno izpolnjeval svoje

dolžnosti napram vsem našim organizacijam. Ne izprememba stanu in ne poklic, ga ni moglo odtrgati od njegovih najdražjih prijateljev pevecov. Izvajanje slovanske glazbe je bilo njegovo največje veselje in zadoščenje. Bil je vseskozi demokratičen človek, zaveden Slovenec, oziroma Slovan. Bil je pravi sin Simon Gregorčičevih planin. Najboljši dokaz njegove globoke rodoljubnosti je dejstvo, da je kljub temu, da je bil navdušen za glazbo vseh narodov, on ni v svojem življenju nastopal z zborom pred slovensko, slovensko ali argentinsko javnostjo s pesmijo, ki bi ne bila slovenska. Lahko zatrdirimo, da je bilo celo njegovo življenje posvečeno samo naši pesmi. Za slovensko pesem je živel in s slovensko pesmijo na ustih je umrl. Dragi France, počivaj v miru, mi pa Te bomo ohranili v naših sreih v nepozabljennem spomini."

Ob odhodu iz pokopališča smo obiskali še gomile pok. člane Slovenskega Doma: Irene Jekše, Marije Jazbec in Ide Mayec.

Pok. Francé Trebše

Popoldne se je spominska slovesnost nadaljevala v društvenih prostorih, kjer so bile razstavljene in s cvetjem okrašene slike Dr. Viktorja Kjudra, Franceeta Trebšeta in omenjenih treh članic. Tov. Vida Kjuder je v lepo sezavljem govoru opisala življenje in delovanje Dr. Kjudra. Tov. F. Kovač je obudil spomin na delovanje pok. Trebšeta. Ojačen moški zbor Slovenskega Doma je zapel žalostinki "Usmilise o Bog" in "Vigred se povrne". Ženski odsek je nato vse prisotne povabil na čašo čaja. Moški zbor je za zaključek zapel v spomin pok. Trebšeta par pesmi, katere je pokojni Trebšet usglasil.

Pripomniti moramo, da toliko na Čakariti, kakor tudi v društvenih prostorih, je bila odsotnost članstva drugih društev skoro popolna. Našim prosvetnim delavecem smo dolžni hvaležnost mi vši, pa četudi so delovali v enem samem društvu.

F. K.

**SLOVENSKI ŽENSKI MEDDRUŠTVENI ODBOR
VABI NA****"LUNCH"**

katerega se priredi v nedeljo, dne 16. novembra ob 5 uri popoldne v prostorih G. P. D. S. ulica Simbrón 5148.

**PO KONČANEM "LUNCHU" SE VRŠI PROSTA PLESNA
ZABAVA.**

Ker je čisti dobiček namenjen za pomoč jugoslovanskim sirotom, vabimo da se naši zavedni rojaki udeležijo v čimvejjem številu.

ODEBOR S. Ž. M. O.

SLOVENSKA BABICA
Filomena Beneš de Bilek
LIMA 1217. U. T. 23-3389. Buenos Aires

PARMACIA "SOLEH"
Servicio nocturno de urgencia
Avda. Beiró 4984 U. T. 50-2079

V FRANCE PRESEREN

Kakor smo že v zadnji številki omejili, smo dne 12. oktobra proslavili Prešerena.

Tov. Vlado Krmac je imel sledeč predavanje:

"FRANCE PRESEREN IN NJEGOVE PESMI".

V šestnajstem stoletju je bil Primož Trubar prvi, ki je začel pisati v slovenskem jeziku; z njim začne žgodovina novi izraz človeške misli in najvažnejši znak narodnosti. Jezik, katerega si bodi naroda, je s svojimi besedami, njihovimi pomeninskimi in slovenškimi zvezami največja umetnina. Jezik je organ s katerim nam razadeva svojo dušo in je zrcalo v katerem gledamo pesniško ozjono: pisateljevo individualnost vseh njenih globočinah.

Niti Pimož Trubar, niti njegovi nasledniki nam v svojih spisih niso dali svojih izvirnih misli. Šele dvesto let pozneje je zasijalo sonce, ko se je prikazal na našem duševnem obzorju — Prešeren.

Francé Prešeren je prvi Slovenec, ki je doumel po navdihu in po svoji veliki izobrazbi, da so se ob njegovem nastopu že svetlikali skozi goste hudourne oblake dalji žarki nove dobe za človeštvo in za naš nepriznani, v samem sebi oprti z napakami obloženi, a v pravico in resnicu verujoči narod!

Prešernove pesmi niso samo izpoved pesnikovih srčnih bolečin in radosti, dvojnov in spoznanj, upov in bojazni, temveč dokaz, da je naše ljudstvo ohranilo ne glede na potoke krvi in solz, ki jih je potoci v bojih s Franki, s Turki in z grščaki v Avstriji, tvorno moč in voljo, dosegli na vseh področjih druga evropska ljudstva, se med seboj zedinili, družbeno preurediti in stremeti po zedinjenju z ostalimi slovenskimi narodi!

Prešernovo osebno in pesniško življenje je enotno, preprosto, v jedru pa globoko pomenljivo za našo slovstveno in narodno žgodovino.

Naš pesnik Francé Prešeren se je rodil v gorenjski vasi Vrbi, 3. decembra 1800, kot tretji otrok očeta Šimna in ma-

tere Mine, iz starega kmečkega rodu. Zvezze s sorodniki duhovniki so imele deloma upliv na mladostno življenje in prvo šolsko izobrazbo. Prva dva razreda osnovne šole je dovršil pri stricu kapelanu na Kopanju pri Grosupljem, kateri ga je vzljubil in mu dal svobodo pri izbiru poklica v poznejših letih. Tretji razred ljudske šole je končal v Ljubljani zadnje leto francoske okupacije 1. 1813. Tu je bil njegov ravnatelj prvi slov. pesnik Valentin Vodnik. Nato je dovršil v Ljubljani šest latinških šol in dva letnika modroslovnih šol, vedno odličnjak po šolskih uspehih, prvak po vplivu na součence in po kulturnem obzoru. Leta 1821. se je Prešeren odločil navzlic materinim solzam in odsvetov stričov za študij prava na dunajskem vseučilišču. Veselja za doktorat ni imel a željal na Dunaj, ga je močno mikala v tem da spozna korenine takratne družbe in politične oblasti. Bila je doba, ko je izdihnil nekaj mesecev pred Prešernovim odhodom na Dunaj na samotnem otoku Atlantskega oceana — Napoleon Bonaparte, ki je prvi skušal s političnimi načini in sredstvi, ki so postali kvas fašizma, organizirati oprt na pokorčino sodelavcev in vojaške garde, vesoljno evropsko monarhijo novodobnega videza, a srednjeveškega kova. Prav na Dunaju so se takrat zbirali iz vse Evrope politični agitatorji za ohranitev vladarske samovolje in za ureditev držav — kot vladarskih hišnih posestev. Prešeren je dovršil na Dunaju tretji letnik modroslovnja nato se je vpisal na pravni odsek vseučilišča."

Nadalje je tov. Krmac v svojem predavanju obširno pojasnil o prvih Prešernovih pesmicah, ki so bile objavljene v "Kranjski čbelici", ki je izhajala letno in prinašala dela raznih sodelovalcev slovenskih pesmi.

Nadaljeval je:

"Odkrito borbenost pa je Prešeren razdelil v pesmih, s katerimi je bljal domače nasprotnike svoje kulturne in družbeno zamisli. Ze pred "Čbelico", poleg nje in

TRGOVINA ČEVLJEV BELTRAM

Vas po domače postreže.

Pridite, pa se boste prepričali!

Se priporoča

Albert Beltram
DONATO ALVAREZ 2288
Buenos Aires

MIZARSKA DELAVNICA**"LA PRIMERA"**

Lastnik:

PETER JONKE

Se izdeluje vsa v to stroko spadajoča dela.

PASOS LOS ANDES — RIO CEBALLOS
CORDOBA

BANCO POLACO S. A.

Unico Banco Eslavo de Sud América

Sección YUGOESLAVA

Atendida por experto personal de esta nacionalidad.

- TRANSFERENCIAS DE FONDOS
de Ayuda Familiar a Yugoslavia.
- CAJA DE AHORROS y CUENTAS CORRIENTES. Dos magníficos Servicios a disposición de la Colectividad Yugoslavia.
- SECCION DESCUENTOS. El Banco atenderá de inmediato su Solicitud de Crédito.

CONSULTENOS PERSONALMENTE O POR ESCRITO

TUCUMAN 462

BUENOS AIRES

C. CORREO 390

kasneje zoper njo se je krepko uveljavljal slovstveni krožek kranjskega duhovništva. Bili so to nekateri bolj ali manj izraziti pripadniki stroge smeri v tedanjem katoličanstvu, zvesti služabniki avstrijske uradne politike, a ne brez svojevrstne ljubezni do slovenskega ljudstva. Toda zanje je bilo naše ljudstvo čreda, oni njeni "samski pastirji", ki so se v svojih zmotačih čutili odgovorne za to, da se bo ljudstvo dalo izkorisčati v njihov prid. Vse njihovo slovstveno delo gre za tem ciljem, da sovražijo lepo in svobodno besedo, češ da je ljudstvo nepotrebna in škodljiva. Nekoliko zavedeni po Kopitarju, ki je bil dunajski vrhovni preglednik za vse slovenske knjige, ki so se tiskale v tedanji Avstriji, nekoliko i zmržnje do Trubarjevih ali Bohoričevih slovenskih črk, s katerimi so pisali Slovenci od srede 16. stoletja, so si duhovniki izmisli svojo novo abecedo s katero so tiskali nabožne, šolske in poučne knjige za ljudstvo. Pesmi "Kranjske čbelice" so ocenjevali kot prazne in nepotrebne igračke. Prešernove pesmi celo kot pohujšljive kvante. Ker se niti v sanjah niso mogli priboriti do predstave, da bi bilo slovensko ljudstvo kdaj svoboden in kulturnen narod, sa zavračali in preganjali vsak primer svobodne lepe pesmi v našem jeziku.

Prešeren je hotel s svojo ljubo pesmijo oplemeniti naš ljudski jezik, ki je kljub sto in stoletnemu potujevanju ohranil svežost in glibnost izražanja. Preseren pa je hotel biti pevec svobodnega in častnega naroda. Zato je zapel slovensko ljubezensko pesem, kajti razgovor dveh ljubežnih mora biti sam po sebi plemenit in lep. Sočasno z dozorevanjem ljubezenske pesmi postaja tudi Prešernova razmišljajoča pesem še bolj dosledna v obsodi splošnih življenskih pogojev, kakor tudi izrazito domačih napak in raznjer.

V pesniškem življenju jih vežemo z njegovo ljubezni do Primčeve Julije, hčerke bogate ljubljanske trgovke. Tu se ponavlja zamotano vprašanje, katerega leta je pričela ta ljubezen. Takó so se živo spojile v Prešernovi ustvarjalni domisljiji: želja po osebni sreči z željo po čisti ljubezni in hrepenjenje, dvigniti naše prezirano in zasužnjeno ljudstvo v krog svobodnih narodov. Te želje je Prešeren upodobil v "Sonetnem vencu", ki je po obliki in vsebinai naša najizvirnejša in najlepša pesniška umetnina. V prvih sonetih izpoveduje Julija v rahilih in milih besedah usodnost svoje ljubezni, ki je ne more preglasiti z nobenim naporom volje in uma. Nadalje razkrije našo narodno bolečino in svojo srčno željo, da bi mogel s pesmijo prerođiti nesrečno in nekulturno domovino v svobodno in kulturno deželo. V zadnjih sonetih se povrne k Juliji in razлага njegovo čisto bratsko ljubezen. Sonetni venec raste iz petnajstega soneta, ki ga pesnik imenuje "magistrale", v čigar je ovekoveril Julijino ime.

Veličega upliva v pesniškem življenju je bila v njegovih zadnjih letih Ana Jelovškova, prirodna cvetlica nenavadne lepote. Služila je najprej v hiši Julije Primčeve, pesniške boginje Prešernove. Julijo Primčovo je ljubil pesnik, Ano Jelovškovo pa človek Prešeren. Julijina

mati ni videla v Prešernu zaželenega ženina za hčerko, kajti pričakovala je samo bogatinca. Prešeren se Juliji nikdar ni bližal, in kakor vemo iz zanesljivih virov, tudi nikdar ni z njo govoril. Zaljubil se je bil v krasotico Julijo, kakor sam pripoveduje v enem svojih sonetov, na veliko soboto v trnovski cerkvi v Ljubljani ob božjem grobu leta 1833. Ta Julija se je spremenila v njegovi duši v pesniški ideal in njej je pel najlepše pesmi. Prava ironija je, da ta v nemškem duhu vzgojena Julija niti marala ni za pesmi našega Prešerna. Ana Jelovškova je važna oseba v življenju Prešernovem zategadelj, ker je njena hči, gospodična Ernestina Jelovškova, sestavila po ustnih izpovedbah svoje matere celo vrsto zanimivih spominov na svojega očeta, našega pesnika. Iz neizprosne zapletenosti razmerja z Ano, ki je bilo iz raznih vzrokov nezgodno za oba; zanjo nezakonsko mater z strastno željo priboriti si zakon s Prešernom in za pesnika, ki se je zavedal odgovornosti, katero si je nakopal z zvezo z Ano, a ni imel ne dušnih ne gmočnih sij, da bi dvignil Ano k sebi je Prešeren iskal trenutnega mamilia v kozareu vina, ki je spodkopavalo njegovo že načeto zdravje.

Nezljomljeno je ostal samo njegov pesniški dar. In prav v zadnjih letih življenja nam je Prešeren napisal najlepše lirske pesmi. Prišel je v stike z drugimi velikimi pesniki; sodeloval je z češkimi, poljskimi in russkimi pesniki in pisatelji, ki so vse kot on stremeli za povzdigo celotnega slovenskega sveta.

Maja 1846. pa so bile njegove pesmi zbrane in ubrane takó, da druga drugo pojasnjuje, da njegov skupni plamen da je večno življenje ne samo njihovemu pevcu, temveč narodu, ki ga je rodil. In sredi decembra istega leta so bile že natisnjene v veliko veselje vsega slovenskega naroda.

V tem letu, je po tolikih razočaranjih deloval Prešeren še kot samostojen odvetnik v Kranju. Kajti pod Avstrijo so bili vsi odvetniki imenovani od vlade in to v omejenem številu. Toda niti cela tri leta ni užival na svojem mestu sreče samostojnosti in neodvisnosti.

Nekako od konca julija 1848 je začel smrtno bolehati in se je z voljo do dela drž pokonec do pozne jeseni, od novembra dalje je moral zaradi hude srčne vdenece ostati v postelji, iz katere ga je dne 8. februarja 1849 ob 8 uri dopoldne rešila smrt. Vest o Prešernovi smrti je pretresla vse častilce njegovih pesmi, Slovence in druge Slovane, saj nas je zapustil naš prvi slovenski pesnik v najlepši dobi življenja. Stel je komaj 48 let in bil na višku ustvarjanja naše pristne slovenske pesmi. Svoboden duh in lepota njegovih pesmi sta izraz našega naroda in sta navduševala od Prešerovih dni do danes vse one, ki so se po Prešernovem zgledu borili z duhom ali z orožjem za to,

... da koder sonce hodi,
preprič iz sveta bo pregnan,
da rojak
prost bo vsak,
ne vrag, le sosed bo mejak!
*

Slava!, našemu prvemu pesniku, kliče enoglasno ves slovenski narod!

PIVARNA — Kroglišče in Keglišče

PODGORNIK FRANC

Warnes 2113

La Paternal

T O V A R N A P O H I Š T V A

VINKO ROGELJ

BLANCO ENCALADA 249-261

VILLA ESCASO

U. T. 652-0133

Dr. Hinko Halpern

Specijalist notranjih bolezni
Držinira vsak dan od 16 do 20 ure
San Martin 955 - 1 nad. - dep. C
U. T. 32-0285 in 0829

Krojačnica Stanislav Maurič

VELIKA IZBIRA MODERNIH OBLEK

TRELLES 2642

T. A. 59 - 1232

Homenaje a France Prešeren

I

Caiga a tus pies el polvo de los cien años
Que cubre la imagen de tu insigne figura
Para que renace al mirar de ojos extraños
La luz de tu obra como guía de noche oscura.

II

Sea yo, hija de la patria lejana
Quién eleve mi voz en alas del ayer
Para renovar en esta patria hermana
Tu obra que jamás dejará de ser.

III

Que vuelva el pasado y se una al presente
Y tu espíritu se haga presente en esta reunión
De la que surgirá el culto permanente
De tu obra y de tu recuerdo la devoción.

IV

France Preseren
Nuestras voces se unirán en una sola
Y a tí llegará nuestra Canción de honor:
¡Oh, poeta! Tu espíritu enamora
Como estatua de un dios sublime.
Tienes por supremo pedestal el culto
Sin rival cuando cantas y cuando gimes
Y por suprema inspiración la aurora.
Tu voz vibra plena de ansiedad
En tus versos de música sublime
Que cantan el himno a la libertad.
No hay nota por tu acento no emitida
Cuando la esclavitud de tu lengua te torturaba el alma
Tocas con pasión, ese registro de la vida
Donde la infidelidad con el amor empalma.
Siempre con igual luz, en tu obra nacen
El desengaño, la muerte y el amor
Y en tu alma dolorida se rehacen
Los espectros pálidos y transparentes del dolor.

V

Tu obra un ideal al porvenir reserva
Haciendo en tu tiempo su primer ensayo
De tu frente salió la luz, eual Minerva
Surgió de la cabeza del dios del rayo
Angeles que combaten con vestigio
Y que alezan victoria tras victoria
Así son tus poesías, y la historia
Del poeta no conoció en tu siglo
Gloria que pueda superar la tuya.

VI

Tu genio como un dios supremo
Grabó en la poesía tu lengua sublime
Abriendo en la inmensidad surcos de oro.
Tu espíritu contempla hoy desde muy alto
Nuestra unidad sólida y bruñida
Que para tí es el premio más alto
De tus poesías que son joyas de la vida.

VII

¡Compatriotas!
Contemplad en el recuerdo aquel coloso
Que supo luchar con tesón y sin desmayo
Y ved como su espíritu escala majestuoso
La más alta cumbre de la madre patria
Y recordad coemo reveló un mundo en cada grito
Cuando su espíritu de patriota se apoyó en el firmamento
Y cuando su alma de poeta exploró el infinito

VIDA GOMIŠEK

Kadar pošiljate zavoje v domovino

in bi žeeli poslati obuvalo za moške, ženske in otroke, obrnite se do naše domače tvrdke čevljev, ki ima nalašč v ta namen urezane čevlje in jih je treba doma v Evropi samo sešiti po meri. Obrnite se pisme no ali telefonično do:

Bratov KEBER

CENTENERA 1140

U. T. 60-0176

BUENOS AIRES

Rojaki v Rosario in Prov. Santa Fe

Če potrebujete uradne prevode vaših krstnih, poročnih in drugih listin, obrnite se na našega prevajalca (Traductor Público Judicial)

SAN LORENZO 937

ROSARIO

RDEČI KRIŽ V NOVI JUGOSLAVIJI

Bili so časi, ko smo zrli z nezaupanjem na Rdeči križ. To je bil čas stare Jugoslavije, ko smo poslušali lepe besede gospa in gospodov. V praksi pa ni bilo nikjer nobenih prijemučljivih učinkov prizadevanj, ki naj bi jih Rdeči križ zasledoval in uresničeval. Nova Jugoslavija je prinesla tudi glede Rdečega križa povsem nove poglede. Ta novi Rdeči križ je tudi ena od pomembnih pridobitev Osvobodilne borbe. Zaktiviziral je ljudske množice, našel v svoji sredini 200.000 članov in približno 200.000 pomladkarjev. Danes vidimo in vemo, da Rdeči križ pravilno poimjuje svoje naloge ter da je izvajanje njegovega programa v pravih rokah, da je bilo s strani Rdečega križa samo lani razdeljenih potrebnemu prebivalstvu Slovenije nad 800 milijonov dinarjev raznega blaga. Razen tega je Rdeči križ zagotovil sanitetni material mnogim zdravstvenim ustanovam, delovnim brigadam, mladinskim domovom in počitniškim kolonijam.

Nove naloge se postavlajo pred naš Rdeči križ. Jasno je, da se bo pomoč iz možemsta v bodoče zmanjšala. Posledica je, da bo treba misliti na rezerve, ki so nujno potrebne kot pomoč ob velikih elementarnih nezgodah. Zaradi tega je nujno potrebno, da ohranimo Rdeči križ tudi v prihodnje kot številčno močno, resnično ljudsko organizacijo.

Tudi Rdeči križ ima svoje mesto in svoje obvezne v naši prvi, Titovi petek. Treba je misliti na enoletne tečaje za bolničarje in bolničarke ter

ZELEZO - BETONSKO PODJETJE

RUDOLF KOMEL

ZA NAČRTE IN PRERACUNE

Bernaldez 1655

U. T. 67-1411

UMETNO STAVBENO MIZARSTVO

Kovinska Okna in Polkna

FRANC BANDELJ

Avda. de los Incas 5021 U. T. 51-5184

KROJAČNICA

J. R. BOŽEGLAV

Triunvirato 2891 U. T. 54-2629

BAZAR "DANUBIO"

D. UGLESSICH

Avda. San Martín 2902 U. T. 59-0838

RESTAURANT "ČAVEN"

IVAN LEBAN

Lope de Vega 2931 Bs. Aires

STAVBENI KOVAC

FRANC ČOHA

Calderón 2779 U. T. 50-6655

Slovenska Cvetličarna "LOS ALPES"

Hostar Anton

Triunvirato 4223 U. T. 51-0732

MIZARSKA DELAVNICA

Izdelava pohištva

IGNAC KOŠER

Spino 655 Munro, F. C. E.

TRGOVINA JESTVIN

"PRI ČERNICU"

C. Ramón Lista 5650 - U. T. 64-1509

ALMACEN'

PETER ČUČIĆ

Excelsior 1500 - U. T. 757-301, Sáenz Peña

Reinaldo Wasserman

MEDICO

U. T. 50-2845

troške negovalke. Nadaljnja naloga Rdečega križa je organizacija tečajev za takozvane tovarniške higienike. Na pobudo Rdečega križa Slovenije je 275 mladih ljudi že končalo takšen tečaj. Spričo pomanjkanja zdravnikov na dejeli si je nadel Rdeči križ važno nalogu organizacije tečajev za vse vrste zdravstvenega udejstvovanja. Doslej je bilo usposobljenih 690 tečajnikov za prvo pomoč, 988 bolničark Rdečega križa in 202 zdravstvena aktivista. Tudi je razvil Rdeči križ hvalevredno pobudo včernih tečajev, na katerih se ljudstvo seznanja z vprašanji osebne, stanovaljske in naselbinske higiene. Rdeči križ posveča posebno pažnjo tečajem o prvi pomoči ter poučevanju občinstva o vseh problemih prve pomoči z izdajanjem knjig in brošur o prvi pomoči. Treba pa je tudi misliti na tečaje za posamezna poglavja iz higiene, za spolne bolezni, jetiko, borbo proti pigančevanju, domača zdravila, fizkulturo itd.

Z organizacijo tečajev pa seveda še ni Rdeči križ zajel vseh svojih nalog, saj je Rdeči križ tista organizacija, ki ki je poklicana da priskoči državi na pomoč vselej, kadar gre za stvari, kakor je vprašanje zanemarjenih otrok, npravno ogrožene mladine, prezaposlenih mater, letovišč, šolskih kuhinj ter drugih ustanov in ureditev, ki kličejo Rdeči križ k sodelovanju.

Naš Rdeči križ pa bo lahko uresničeval svoje vzvišene cilje najuspešneje v čim tesnejši povezavi z množičnimi organizacijami, šolami, fizkulturo, sindikati ter socialno zdravstvenimi sveti in aktivni. Ne moremo stati ob strani, kadar je govora o Rdečem križu. Naša dolžnost je, da sodelujemo ter da pomagamo uresničevati naloge, ki jih ima naš Rdeči križ v okviru Petletnega plana.

Kadar imate opravka v Bs. Airesu ne pozabite, da boste najbolje postreženi po zmernih cenah v HOTELU

"PACIFICO"

Anton Bojanović
CHARCAS 769 — BUENOS AIRES

EDINA SLOVENSKA ESTAVBENIKA
V SAAVEDRI

ANDREJ BOŽIČ in SIN

Tehnična konstruktorja

Ruiz Huidobro 4554-58 U. T. 70-6112

HERRERIA DE OBRA
HUMAR y MAKUC

96

Av. Central 3720 Calle No. 2 3729 U. T. 741-4520

RUDOLF KLARIČ
INDUSTRIJA ELEKTRIČNIH IZDELKOV

ŠE NIKOLI SE NI NIČ ZGODILO

GABER

(Nadaljevanje)

"No pa grem", je Tomaž končno vstal in si oprtal nahrbnik. Milka mu je šla odpirat. Ko sta bila že na pragu, jo je prijelo, da bi ga objela in poljubila, kot v prejšnjih časih, pa si skoraj ni upala tega storiti. Tomaž je že oprezoval za zasledovalec, ki bi ga utegnili čakati v temi. Še pred kratkim je bil z dušo ves pri njej, zdaj pa je bil popolnoma odsoten.

"Kdaj spet prideš", je šepnila. Hotel je reči, "bodi previden in pazi se", pa se tudi tega ni upala.

Čez štirinajst dni. Do takrat pravi vse, kar sem ti naročil."

To so bile zadnje besede. Zopet je bil sam med cestami in stezami, med raztresenimi hišami, ki so se luščile iz teme in za katerimi bi se utegnil skrivati sovražnik. Plazil se je skozi noč, lovil nočne šume in presojal pasje lajanje. Ni čutil utrujenosti, ne težkega nahrbnika, ki ga je tiščal k tlom. To so bili trenutki, ko je popolnoma pozabil na svoje telo, ko ga je bil sam duh, sama napetost.

V gozdiku pod železnico ga je napetost nekoliko popustila. Na poseki pa ga je bila zopet sama opreznost. Tik pred progo je malec obstal in prisluškoval. Više gori pri mostu je pela strojnica in krogla so mu žvižgale nad glavo ter padale nekam v rob. Potem je parkrat zagrmel minomet. Stražar z bližnjega bunkerja je posvetil z žarometom, da se je moral Tomaž potuhniti k tlom. Potem je slišal govorjenje stražarjev, nekdo si je prižgal cigareto, zakaj vona po cigaret-

nem dimu je dražil Tomaža v nos.

Ta trenutek se mu je zdel primeren, da se je splazil čez progo. Ko je prišel na drugo stran, je bil nevarni del poti za njim. Čakal ga je strmi posekan rob in potem ga bo sprejel gozd v svoje okrilje. Kolikokrat je že opravil to pot? Ne bi mogel prešteti. Pri mostu je regljala strojnica, minometi so bruhalo svoje frfotajoče ptice, stražarji so se pogovarjali in kadili cigarete. Večer za večerom eno in isto. Morda se je kdaj toliko sremenilo, da so streljali pri postaji, da se je strojnica oglašala tudi v bunkerju, mimo katerega so se plazili, toda kdo bi jemal v obzir tako malenkostne spremembe. Končalo se je vedno enako, zadnji strmi rob na poseki, potem pa se je začel teman gozd, ko je človek čutil, kako mu leze utrujenost v telo. Treba se je bilo odpočiti. Vsake četrti ali pol ure so se vsedli na mrzle skale ob poti, si brisali znoj s čela in s prsi ter brez misli strmeli v sivo temo. Najrajši bi se človek vlegel in zaspal, pa je bilo treba iti naprej, treba je bilo priti do jutra v taborišče, zakaj naslednji dan so jih čakale nove dolžnosti.

Koliko časa še? Kdo bi vedel. Toda, če je pot še tako dolga, nekoč jo bo konec, nekoč bo prišlo tisto lepo, ki je zakopano na dnu njihovih sanj in hrenenjen.

Oglušujoč pok mu pretrga nit njego-

TRGOVINA JESTVIN "TRST"

S. C. MIHELJ

Charcas 3120

U. T. 72-4957

Recreo "Europa"

Pripraven za nedeljske izlete v Tigre. Prevoz s postajo Tigre FCCA. do Recreo in nazaj:
Lastniki

BRATA ROVTAR
Tigre FCCA. — T. A. 749 - 589
Río Carapachay

RESTAURANT MIRO MERKUŽA
LORIA 472

Krojačnica "Goria"

Franc Leban

WARNES 2191 Buenos Aires

Naproti postaje La Paternal

Franc Štekar
Stavbinski podjetnik

Ramón L. Falcón 6371

U. T. 64-3084

TRGOVINA JESTVIN

Oton Turel

ANDRES LAMAS 1265

U. T. 59-1992

JOSE BONIFACIO 663

BUENOS AIRES

NOVO STAVBENO PODJETJE

R. Strehar - J. Lisjak

T. A. 64 - 1509

Calle RAMON LISTA 5552
Za kalkulacije, Proračune in Firmo obrnite se do novega konstruktorja
RUDOLFA STREHA — Zasebno: Calle Virgilio 2941

LA VOZ ESLOVENA

EDITADO POR EL CONSEJO ESLOVENO FORMADO POR TODAS LAS SOCIEDADES ESLOVENAS

vih misli "Bomba, zaseda!" mu je šlo prvi hip skozi možgane. Hotel je planiti kvišku, proti gozdu, pa so ga v trenutku zapustile skoraj vse moči in se je zgrudil med rosnino grmovje.

Napel je oči in kot žival čakal, kdaj bodo planili k njemu. Toda med grmovjem se ni nič zganilo. Le bunkerji so oživeli. Od vseh strani so deželevale svinčenke proti njemu, in nekoliko više so rile mine v zemljo. Tomaž se je prilepil k tlom in drgetal.

Cez kakih pet minut je vse potihnilo. Zdaj je Tomaž vedel, da ni bila zaseda, temveč je bila le bomba, ki je bila kot mina nastavljena na stezi. Šele sedaj je začutil bolečino. Žgal ga je in slabost ga je obhajala. Potipal si je noge in prsti so mu bili naenkrat vsljepljivi od krvi.

Vedel je, da je konec z njim. Če ne bi bil sam, bi ga tovariši odnesli, tako pa bo izkrvavel, ali pa ga bodo jutri dobili sovražniki. Ni bilo prav, da je šel sam. Toda, kako je mogel vedeti, ko se še nikoli ni nič zgodilo.

Zamrjal je in se še naprej vdajal

mislim. Tak je torej konec poti. Včasih je mislil, da bo drugače. Ali vendar...

Da, nekoliko so vsi pripravljeni na tak konec, čeprav se še ni nikoli nič zgodilo. Morda se bo jutri zgodilo Tonetu, drugi mesec Ivanu... Nekaj dni bodo preplašeni in zbegani, toda šli bodo kljub temu na pot. Treba je nesti pisma, časopise...

Pred očmi mu je zaledel Tonetov obraz. Tako ga je prosil, naj odda pismo za njegovo Mleko. Zdaj nestrpno čaka njegove vrnitve. Prav tako drugi. Skoraj za vsakega ima pismo od dekleta ali od domačih. Jutri jih bi bil sam smeh in sama pesem.

Ne, ne bo jim mogel izročiti pisem. Bog ve, kdo bo čital tople besede, ki jih ne more nikče razumeti, ki mu niso namenjene. Morda se bo smejal ob njih. Morda bodo čez nekaj dni prišli po Mieko, po Pepco, Reziko in jih odgnali bog ve kam.

Začutil je, da ga veže še ena dolžnost. Segel je v torbico, izvlekel je pisma in jih zažgal. Plameni so lizali

SPLOŠNO STAVBENO MIZARSTVO

ANTON FORNAZARIĆ

España 558 — J. Ingenieros — F. C. P.
U. T. 757 - Santos Lugares - 271

ELECTRICIDAD Y PLOMERIA JOSE RADAN

Bernaldez 1550 Buenos Aires

MECANICA y ELECTROTECNICA E. LOZEJ y W. COX

Avda. Riestra 1115 U. T. 61-0656

Jekše Ektor

MIZARSKA DELAVNICA

Dr. Luis Belaustegui 4466

U. T. 67-3621

RESTAVRACIJA

IVANČIĆ RUDOLF

Añasco 2622

MERCADO "Las Magdalenas"

CARNICERIA — RAUBAR

Puestos 21, 24, 25. Avda. Fco. Beiró 5276

Quesería y Fiambrería "LA IBERICA" de Cuervo y Fernández

Avda. Fco. Beiró 5399 — U. T. 50-8563

Prevozno Podjetje "GORICA" Lojk Franc

Villarroel 1476 U. T. 54-5172

Foto - Arte MARCOS

Najpopularnejša na Dock Sudu
Facundo Quiroga 1325 U. T. 22-8327

INDUSTRIJA PAPIRJA

WIDER

Andrés Fereyra 3965 U. T. 61-2260
Buenos Aires

TALLER MECANICO DE PRECISION

J. STRASAK — CARDONA
y DANEK

Especialidad en matrices, embutidos,
máscaras, tornería, soldadura
autógena, etc.

ASUNCION 5210 VILLA DEVOTO

KJOSKO "EDUARDITO"

Prodaja časopisov, revij, ciklret in slasčic.
Avda. F. Beiró 5709

SLOVENSKA JURIDIČNA PISARNA

Odškodnine, Odslovitve, Nezgode,

Dedščine in vse Sodniške Tramitacije

Uradne ure: od 18 do 20

DIAGONAL NORTE 1119 - Piso 8

Escritorio 823 (Nasproti Obelisku)

T. A. 35 - 6243 Buenos Aires

JUGOSLOVANSKA GOSTILNA V MUNRO

JANKO POLIAK

Ituzaingó 4267 MUNRO

RAZPRODAJA KRUHA TROBEC GUŠTIN

Dovažam na dom

Heredia 477 U. T. 51-7165

Dr. A. Kirschbaum

Dra. Maria Kirschbaum

ZOBOZDRAVNIKA

LOPE DE VEGA 3382 U. T. 50-7387

Zobozdravnička Dra. Samoilović

Dr. Feliks Falicov

Sprejemata od 10—12 in od 15—20 ure

DONATO ALVAREZ 2181

RESTAVRACIJA in BAR

BABUDER in MLJAC

lastnika.

Ulica FRAGA 1042

KROJACNICA

Franc Melinc

Paz Soldan 4844 U. T. 59-1356

Ferdinand Cotič

Trgovina z železnino

Lope de Vega 2989

U. T. 50-1383

Stavbinska Kovača

G. STAVAR & K. KALUŽA

Laprida 2443

Florida, FCCA

FABRICA DE MOSAICOS

ALBERTO GREGORIĆ

Venta de materiales de construcción

Avda. Fco. Beiró 5671 U. T. 50-5381

TISKARNA

Rudolf Živec

SARMIENTO 40

Caserio T. A. 757 (Santos Lugares) 1101

PIZZERIA

EMIL LAVRENČIČ

Avda. Fco. Beiró 5315

T. A. 50-3525

F. H. RADILAK

FIAMBRERIA — Puesto No. 8

Mercado "Las Magdalenas"

Fco. Beiró 5276 — T. A. 50-6990

Dr. SANTIAGO DOMINGO

ZARICH

Kirurgični zdravnik

Notranje bolezni za ženske in otroke

ROSARIO

Córdoba 6217 T. A. 94223

Restavracija

A. BENULIČ & KRESEVIČ

Izborna hrana Zmerne cene

CHORROARIN 596

HERRERIA DE OBRAS

BRATA RIJAVEC

Izdeluje vsa v stroku spadajoča dela

Segurola 1608-14 U. T. 67-6259

Buenos Aires

Dr. CONSTANTINO VELJANOVICH

Sala especial para tratamientos del reumatismo y sala de Cirugía

Atiendes: Lunes - Miércoles y Viernes

Pedir hora por teléfono

Defensa 1153 U. T. 34-5319

STAVBENI PLESKAR IN TAPETAR

MARIJ MEDVESČEK

Guevara 525 U. T. 54-0620

RESTAURACIJA

"PRI ŠKODNIKU"

Krogličče in Kegličče

Jožef Škodnik

Añasco 2652 U. T. 59-8995

Talleres Gráficos "CORDOBA".

Gutenberg 3360 - 5-11-1947

Tiskarna "Córdoba"

Tiskarsko podjetje naših rojakov

Ferfolja, Baretto & Paškulin

Izvršuje vsakovrstna tiskarska dela

- VSAKOVSTNE TRGOVSKE TISKOVINE
  - KNJIGE, BROŠURE, REVJE, ČASOPISI, KOLEDARJI
  - PROPAGANDNI LETAKI IN LEPAKI
  - VSAKOVSTNA VABILA — VIZITKE, itd.
  - GUMIJASTI PEČATI ZA PODJETJA IN DRUŠTVA.
  - KNJIGOVEZTVO

BUENOS AIRES

Gutenberg 3360

T. A. 50-3036

Nasproti postaje tramvaja Lacroze na Avenida San Martín

Ugodna prevozna zveza: Tramvaj Lacroze in Subterráneo Lacroze
Omnibus 66, Tramvaj štev. 85 in 86, Kolektivi 5, 8, 20, in 108.